

ACHIZIȚIILE PUBLICE CENTRALIZATE DIN SĂNĂTATE ȘI ACHIZIȚIILE PUBLICE DIN EDUCAȚIE În municipiul Chișinău

RAPORT DE MONITORIZARE

Chișinău 2024

AGER

Acest raport de monitorizare a fost elaborat cu suportul proiectului „Consolidarea Statului de Drept și a Mecanismelor Anticorupție în Republica Moldova”, cofinanțat de Uniunea Europeană și Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Partener al proiectului este Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției care implementează proiectul “Sensibilizarea publicului și dezvoltarea de soluții digitale pentru consolidarea statului de drept și combaterea corupției”.

Studiul reprezintă un efort comun al echipei de experți Maria Covalciuc și Olga Diaconu, reprezentante ai Asociației pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă. Opiniile exprimate reflectă poziția autorilor și nu reprezintă în mod neapărat punctul de vedere al finanțatorului.

ACHIZIȚIILE PUBLICE CENTRALIZATE DIN SĂNĂTATE

ȘI ACHIZIȚIILE PUBLICE DIN EDUCAȚIE

în municipiul Chișinău

RAPORT DE MONITORIZARE

Cuprins

ABREVIERI	5
SUMAR EXECUTIV	6
I. Achizițiile publice centralizate din sănătate – probleme legate de planificare și eficiență, riscuri asociate.....	8
II. Problema calității și eficienței medicamentelor, dispozitivelor și altor bunuri medicale achiziționate prin achiziții publice centralizate	12
2.1. Practica neunitară a CAPCS în achiziția de medicamente autorizate versus neautorizate	12
2.2. Abordările neclare ale Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale....	19
2.3. Standarde de calitate la achiziția medicamentelor și dispozitivelor medicale	21
2.4. Cazuri de ignorare a standardelor EN pentru dispozitive medicale	24
2.5. Achiziția de dispozitive medicale înregistrate versus neînregistrate	28
III. Limitarea concurenței în achizițiile publice de medicamente, dispozitive și alte bunuri medicale pentru necesitățile instituțiilor medicale publice	33
3.1. Termeni de livrare restrictivi.....	36
3.2. Cerințe restrictive în achizițiile de dispozitive medicale	37
3.3. Denaturarea concurenței în favoarea unui anumit operator economic	38
IV. Achizițiile de produse alimentare necesare pentru instituțiile de educație timpurie din mun. Chișinău: probleme identificate și indicatori de risc	41
4.1. Cu cine semnează DGETS și DETS contractele de achiziții publice	58
4.2. Respectarea prevederilor legale cu referire la publicarea informației de către Direcțiile Educație, Tineret și Sport din mun. Chișinău.....	64
V. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	66

ABREVIERI

AAP	Agenția Achiziții Publice
AC	Autoritate Contractantă
AGER	Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă
ANSC	Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor
AO	Asociație Obștească
BAP	Buletinul Achizițiilor Publice
CAPCS	Centrul de Achizitii Publice Centralizate în Sănătate
CC	Consiliul Concurenței
CNA	Centrul Național Anticorupție
DETS	Direcție Educație Tineret și Sport
DGETS	Direcția Generală Educație, Tineret și Sport din mun. Chișinău
GL	Grup de Lucru
HG	Hotărâre de Guvern
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
OE	Operator Economic
RAR	Registrul Auto Român
UE	Uniunea Europeană

SUMAR EXECUTIV

Prin acest raport ne-am propus să aducem la cunoștința publicului rezultatele activității de monitorizare a achizițiilor publice în domeniile sănătății și educației în regiunea Centru, realizate de reprezentanții Asociației pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă AGER. Aceste domenii sunt deosebit de importante social, ponderea cetățenilor asupra cărora se răsfrânge administrarea eficientă sau ineficientă fiind extrem de mare.

Achizițiile publice reprezintă mecanismul de bază prin care necesitățile cetățenilor sunt satisfăcute, fie că este vorba de medicină sau educație. Atunci când în instituțiile medicale ajung medicamente sau sisteme medicale necalitative sau ineficiente, trebuie să căutăm responsabilii analizând modul în care au fost desfășurate procedurile de achiziții publice. Situația este similară și în cazul în care în instituțiile de învățământ, pe masa copiilor ajung produse alimentare de calitate precară sau chiar alterate. Ne-am propus să identificăm unii dintre factorii care exercită o influență negativă asupra calității bunurilor și serviciilor de care beneficiază cetățenii în cele două domenii.

În domeniul sănătății am analizat aspectele legate de eficiența planificării procedurilor de achiziții centralizate și riscurile asociate. Totodată, am scos în evidență anumite aspecte care influențează calitatea și eficiența bunurilor și serviciilor medicale și, implicit, a calității serviciilor medicale prestate pacienților. Printre acestea enumerăm:

- Practica neunitară a CAPCS în achiziția de medicamente și dispozitive medicale
- Abordările neclare ale Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale
- Standardele de calitate neuniforme în achizițiile de medicamente și dispozitive medicale
- Ignorarea standardelor europene și internaționale pentru achizițiile de dispozitive medicale
- Limitarea concurenței în achizițiile publice în sănătate prin specificații restrictive
- Denaturarea concurenței în favoarea unor agenți economici.

În domeniul educației am analizat procedurile de valoare mare pentru achiziționarea produselor alimentare, necesare instituțiilor de educație timpurie din mun. Chișinău, pentru perioada 2022 – 2023, cu scopul de a identifica:

- cât de imparțiale sunt deciziile de atribuire a contractelor de achiziții pu-

- blice în cazul procedurilor de achiziție de produse alimentare;
- este sau nu limitată concurența în cadrul acestor proceduri prin includerea specificațiilor tehnice restrictive;
  - sunt sau nu respectate prevederile Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru, și anume ceea ce ține de publicarea rapoartelor de monitorizare a executării contractelor de achiziții publice, dar și a planurilor anuale de achiziții.

Totodată, ne-am propus să identificăm cu cine semnează Direcțiile Educație, Tineret și Sport cele mai multe contracte de achiziții publice, utilizând instrumente noi precum Business Intelligence Module sau portalul Openmoney.

I.

Achizițiile publice centralizate din sănătate – probleme legate de planificare și eficiență, riscuri asociate

Bunurile și serviciile pentru necesitățile sistemului de sănătate sunt achiziționate din contul mijloacelor bugetului de stat, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, mijloacelor financiare ale instituțiilor publice, mijloacelor fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală și al împrumuturilor externe raportate la datoriile de stat directe sau garantate. Acestea urmează a fi achiziționate de Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate (CAPCS), conform pct. 3 din Regulamentului de organizare și funcționare a Centrului pentru achiziții publice centralizate în sănătate, anexă la HG nr. 1128/2016. Achizițiile de bunuri și servicii pentru instituțiile medicale publice se desfășoară în baza unor contracte de prestări servicii încheiate de CAPCS și instituțiile medicale. Același Regulament prevede cuantumul taxelor ce vor fi plătite de instituțiile medicale publice Centrului pentru prestarea serviciilor.

Procesele de achiziție de bunuri și servicii pentru necesitățile sistemului de sănătate încep cu colectarea de informații de la instituțiile medicale din țară, cu privire la lista, cantitățile necesare și cerințele de calitate față de acestea. În baza acestor informații, CAPCS planifică procedurile de achiziții de medicamente la nivel național.

Pct. 4 al Regulamentului privind achizițiile publice centralizate de bunuri și servicii pentru necesitățile sistemului de sănătate, aprobat prin [Hotărârea de Guvern nr. 1128 din 10.10.2016](#) cu privire la Centrul pentru achiziții centralizate în sănătate, prevede că instituțiile medico-sanitare publice și autoritățile, instituțiile bugetare care prestează servicii medicale și sociale determină necesarul de bunuri și servicii pentru anul următor de gestiune și prezintă calculele estimative pentru încă 2 ani (după anul următor de gestiune), după o procedură reglementată prin ordin al Ministerului Sănătății. Datele referitoare la necesarul de bunuri și servicii vor fi transmise Centrului până la data de 1 mai.

Pct. 6 al aceleiași hotărâri stabilește că, pînă la data de 1 iunie, Centrul aprobă listele bunurilor și serviciilor și necesarul acestora care urmează să fie achiziționate pentru anul viitor sau pentru o perioadă mai îndelungată, reieșind din prevederile Legii nr. 131 din 3 iulie 2015. În baza listelor aprobate conform pct. 6 din Regula-

ment, Centrul, pînă la data de 15 iunie a anului de gestiune, inițiază procedura de achiziție centralizată. Pentru programele naționale și speciale, precum și pentru alte obiective de sănătate publică, Ministerul Sănătății identifică și transmite Centrului necesarul de bunuri și servicii destinate realizării programelor naționale și speciale, precum și a altor obiective de sănătate publică, iar Centrul aprobă lista bunurilor și serviciilor destinate programelor naționale și speciale pentru care va organiza procedurile de achiziții publice centralizate pînă la data de 15 iunie, potrivit pct. 9 și 10 din același Regulament.

În rezultatul procedurilor de achiziții publice, Centrul încheie cu operatorul economic desemnat câștigător și cu instituțiile medico-sanitare publice, autorități/instituții publice contractul de achiziții publice, în baza deciziei grupului de lucru de desemnare a câștigătorului procedurii de achiziție, conform contractului-model prevăzut în anexa la Regulament. Conform pct. 9, subpct. 10) din Regulament, cu modificările intrate în vigoare în ianuarie 2024, CAPCS va achita agenților economici plata pentru bunurile livrate instituțiilor medico-sanitare publice, autorități/instituții bugetare care prestează servicii medicale și sociale și alte persoane juridice, după recepționarea mijloacelor financiare pentru bunurile livrate de la beneficiari.

Achiziționarea centralizată a bunurilor și serviciilor medicale necesare instituțiilor medicale publice este avantajoasă din mai multe puncte de vedere. Deoarece CAPCS achiziționează cantități mari de bunuri și servicii, procedurile de achiziții pe care le desfășoară sunt atractive pentru un număr mai mare de operatori economici, iar concurența sporită, la rândul său, au ca efect o putere mai mare de negociere a autorității și prețuri mai mici pentru standarde de calitate mai ridicate. Cu toate acestea, numărul companiilor care obțin contracte de achiziții este limitat, prețurile nu sunt întotdeauna mai mici, și în același timp persistă probleme de calitate și eficiență a medicamentelor și dispozitivelor medicale procurate. În practică, apar o serie de dificultăți și probleme care afectează eficiența achizițiilor publice. De cele mai multe ori aflăm despre acestea prin observații în procesul de monitorizare, fie din pretențiile invocate în contestațiile la ANSC.

Printre acestea enumerăm:

■ Planificarea defectuoasă a necesităților de bunuri și servicii

Planificarea necorespunzătoare a necesității de bunuri și servicii pentru necesitățile instituțiilor medicale publice are ca efect executarea în proporție mică a unor contracte. Deși au planificat că ar avea nevoie de cantități mai mari de bunuri și servicii medicale, instituțiile medicale publice ajung să refuze recepționarea acestora din

lipsa necesității sau spațiului de depozitare. Pe de altă parte, CAPCS declară că nu dispune de pârghii pentru a responsabiliza instituțiile medicale să efectueze o estimare corespunzătoare a necesităților. În anul 2022, aceste circumstanțe au determinat unii operatori economici să conteste la ANSC prevederile contractului model în partea ce ține de termenele și condițiile de livrare, precum și termenele de valabilitate pentru medicamente în procedurile de achiziție nr. [ocds-b3wdp1-MD-1657881847800](#) și nr. [ocds-b3wdp1-MD-1657882881214](#). Conform pretențiilor contestatorilor, contractul-model ar stimula instituțiile beneficiare să refuze recepționarea a 40% din bunurile prevăzute în contract, și implicit efectuarea plăților aferente, deoarece nu prevede mecanisme clare care le impune să recepționeze marfa. Contestatorul a relatat că anterior ar fi avut situații în care instituțiile medicale au refuzat livrarea, dar nu au acceptat să semneze vreun act confirmativ în acest sens. Ulterior, deși ar fi deținut stocuri pentru 100% din medicamentele contractate și ar fi încercat să le livreze, au fost sancționați pentru nelivrare. Mai multe informații a acest aspect se regăsesc în [raportul AGER de monitorizare a achizițiilor publice pentru perioada iunie – decembrie 2022](#). Aceste deficiențe de planificare duc la o pondere scăzută de executare a contractelor încheiate în rezultatul achizițiilor desfășurate de CAPCS pentru instituțiile medicale.

■ Lipsa proporționalității între penalitățile stabilite pentru nelivrarea în termen a bunurilor și serviciilor de către operatori economici și penalităților stabilite autorității contractante pentru întârzierea plăților

Operatorii economici au invocat în repetate rânduri lipsa unui echilibru între sancțiunile aplicabile părților contractuale. Conform versiunii aprobate în 2021 a contractului-model atașat la HG 1128/2016, se stipula că pentru întârzierea livrării, operatorul economic va plăti o penalitate de 0,1% din valoare bunurilor nelivrate pentru primele 30 de zile de întârziere și 0,5% pentru următoarele zile de întârziere ce depășesc 30 de zile, dar nu mai mult de 30% din suma Bunurilor nelivrate pentru întreaga perioadă de întârziere. În același timp, operatorul economic are dreptul să-i fie plătite penalități de întârziere a plăților de 0,1% pe zi, dar nu mai mult de 5%, de către Centru, numai dacă Centrul a primit plățile respective de la Beneficiar. Întârzierea beneficiarului de a efectua plățile are efecte doar față de Centru, care poate solicita penalități de întârziere de 0,1% pentru fiecare zi, dar nu mai mult de 5%, dar nu și față de operatorul economic care livrează bunurile sau serviciile. În ianuarie 2024 au intrat în vigoare modificări la contractul-model. În esență, prevederile au rămas aceleași, cu excepția faptului că limita maximă a penalităților stabilite operatorului economic nu pot depăși 15%, în loc de 30%, limită aplicabilă și pentru refuzul de a livra. Datori-

ile instituțiilor medicale față de CAPCS generează în mod automat datorii ale CAPCS către operatorii economici, care ajung la milioane de lei.

■ **Instituțiile medicale publice desfășoară o parte semnificativă din achizițiile de medicamente și dispozitive medicale individual**

Instituțiile medicale achiziționează individual unele medicamente, parafarmaceutice, reagenți și dispozitive medicale, deși acestea ar putea fi achiziționate centralizat. În unele cazuri, instituțiile medicale achiziționează aceste bunuri individual, atunci când livrările întârzie sau când nu au fost încheiate contracte de CAPCS. În alte cazuri, responsabilitatea este lăsată preponderent instituțiilor medicale, cum ar fi cazul achiziției de reagenți în sistem închis.

■ **Centralizarea achizițiilor publice în sănătate nu a eliminat cazurile de specificații restrictive și de denaturare a concurenței**

Chiar dacă procedurile de achiziție publică sunt desfășurate de CAPCS, însă cum e și firesc, instituțiile medicale beneficiare sunt cele care stabilesc necesitățile. Respectiv, unele instituții medicale insistă asupra unor specificații care restricționează concurența. Tot instituțiile medicale beneficiare participă la evaluarea ofertelor. În capitolul ce se referă la denaturarea concurenței am adus unele exemple în acest sens.

II.

Problema calității și eficienței medicamentelor, dispozitivelor și altor bunuri medicale achiziționate prin achiziții publice centralizate

2.1. Practica neunitară a CAPCS în achiziția de medicamente autorizate versus neautorizate

Conform prevederilor art. 11 alin. (5) din Legea privind activitatea farmaceutică nr. 1456/1993, „Se interzice utilizarea în practica medicală a medicamentelor, altor produse farmaceutice și parafarmaceutice fără autorizarea Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale”. Alin. (7) al aceluiași articol stabilește totuși excepții de la această normă, și anume că „În cazuri deosebite (cataclisme, catastrofe, epidemii, epizootii, intoxicații în masă, alte cazuri ce amenință sănătatea oamenilor; absența analogilor sau a substituenților pe piața farmaceutică), Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale este în drept să permită importul, distribuirea și folosirea în practica medicală a medicamentelor, altor produse farmaceutice, **necesitatea reducerii cheltuielilor pentru achizițiile publice de medicamente**, parafarmaceutice și materiei prime medicamentoase neautorizate în Republica Moldova, dar autorizate în țara de origine”.

Conform definiției pe care o regăsim în aceeași lege, autorizarea reprezintă un proces de expertiză, de omologare și de înregistrare a medicamentelor, a altor produse farmaceutice și parafarmaceutice.

Procesele de expertiză, omologare și înregistrare sunt definite după cum urmează:

- **expertiză** – proces de cercetare complexă a medicamentului și a documentației aferente lui, efectuat de un grup de specialiști (farmaciști, farmacologi, clinicieni etc.), în urma căruia se stabilește corespunderea (sau necorespunderea) medicamentului documentației, autenticitatea acesteia și a datelor incluse în ea;
- **omologare** – proces de recunoaștere oficială ce include acțiunea de întocmire a raportului și de confirmare oficială, prin metode de decizie comisională, a rezultatelor expertizei medicamentului, în urma cărui fapt se admite (sau se respinge) înregistrarea acestuia;

- **înregistrare** – proces de elaborare și emitere a ordinului Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, de întocmire și eliberare a Certificatului de înregistrare a medicamentului și de înscriere a acestuia în Nomenclatorul de stat al medicamentelor, în urma cărui fapt se permite punerea pe piață a medicamentului și folosirea acestuia în practica medicală.

Pe de altă parte, un medicament neautorizat este un medicament care nu a fost supus expertizei, omologării și înregistrării din cauza că nu a fost prezentat pentru acest scop, autorizarea lui a fost respinsă în modul stabilit sau a expirat termenul valabilității autorizării.

Medicamentele autorizate au avantajul de a fi trecut controlul calității la Agenția Medicamentelor și Dispozitivelor Medicale. Pe lângă controlul calității, pentru acestea a fost demonstrată eficacitatea, deoarece la expertizarea dosarului au fost prezentate studii clinice în susținerea eficienței produsului. Aceste studii nu sunt solicitate și respectiv, nici prezentate, în cazul medicamentelor neautorizate. Pentru medicamentele neautorizate se verifică numai calitatea lotului importat, nu și eficiența medicamentului. La fel, în cazul medicamentelor neautorizate, nu este ținută o statistică a efectelor adverse înregistrate.

Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale optează pentru autorizarea medicamentelor ce urmează a fi introduse/plasate pe piața farmaceutică a Republicii Moldova, pentru siguranța consumatorului și confirmarea calității produsului și are o poziție sceptică în privința medicamentelor importate ca neautorizate și fără dosar depus, avînd în vedere numărul de rebuturi care se constată pentru acestea. Acest lucru reiese din demersul nr. Rg02-004280 din 02.10.2023, depus în examinarea unei contestații la ANSC ([Decizia ANSC nr. 03D-698-23 din 13.10.2023](#)). În ciuda eforturilor declarate de a încuraja autorizarea unui număr cât mai mare de preparate medicale, numărul acestora scade. Prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 1 din 17.02.2023 cu privire la auditul conformității asupra introducerii pe piață și gestionării medicamentelor și dispozitivelor medicale în Republica Moldova, se constată că în anul 2021 în Nomenclatorul de stat erau înregistrate 5.795 de medicamente, cu 348 mai puțin, comparativ cu anul 2020.

Din aceeași hotărâre a Curții de Conturi, se confirmă faptul că AMDM a acceptat în repetate rânduri importul medicamentelor neautorizate în lipsa justificării încadrării în excepțiile prevăzute de legislație. Astfel, din hotărârea Curții de conturi aflăm că „Au fost efectuate 1.708 de importuri aferente medicamentelor neînregistrate/neautorizate, în sumă de 258,4 mil. lei, în lipsa argumentelor prezentate de către operatorii economici...”, se atestă că pentru 966 de importuri, în sumă de 126,8 mil. lei, în procesele-verbale a fost indicată „**Lipsa argumentărilor**”. În cazul a 742 de

importuri, în sumă de 131,5 mil. lei, *lipsește informația privind evaluarea necesității produselor farmaceutice solicitate, deși cadrul normativ prevede expres că, în cazul necorespunderii documentelor prezentate sau în lipsa argumentelor, AMDM va respinge cererea de autorizare a importului produselor medicamentoase neautorizate în Republica Moldova.*"

Referindu-ne specific la achizițiile publice de medicamente, AMDM nu pare să fie un obstacol pentru achiziționarea medicamentelor neautorizate. Astfel, Centrul de Achiziții Publice Centralizate în Sănătate procură pe larg medicamente neautorizate, chiar și atunci când există medicamente autorizate (am publicat un [articol](#) la această temă).

Abordarea CAPCS diferă de la caz la caz. În unele situații, documentația de atribuire prevede că se acceptă doar medicamente autorizate în Republica Moldova, chiar în lipsa medicamentelor autorizate. În alte cazuri, se acceptă medicamente neautorizate, chiar dacă în Registrul medicamentelor sunt înregistrate medicamente autorizate în Republica Moldova. De asemenea, notăm că în unele situații se acceptă medicamente neautorizate în Republica Moldova, dar care au fost autorizate de Agenția Europeană a medicamentelor sau în țări ca Elveția, Canada, Japonia, Australia etc., în timp ce în alte situații, se acceptă medicamente autorizate doar în țara de origine.

Atunci când sunt acceptate doar medicamente autorizate, autoritatea contractantă argumentează această cerință, prin faptul că autorizarea medicamentelor presupune cheltuieli și obligații suplimentare de asigurare a calității medicamentelor și de farmacovigilență pentru deținătorul certificatului de autorizare. Astfel, acceptarea altor medicamente neautorizate ar denatura concurența prin faptul că ar pune în condiții inegale pe cei care autorizează medicamentele și pe cei care nu o fac. Atunci când se acceptă medicamente neautorizate, CAPCS nu solicită standarde de calitate echivalente medicamentelor autorizate și nici nu prevede obligația ofertanților de a autoriza medicamentele. Mai mult, CAPCS afirmă, în unele cazuri, că astfel de cerințe ar restricționa concurența deoarece ar limita participarea ofertanților care vin cu medicamente procurate de la depozite farmaceutice, nu de la producători, și a producătorilor care nu doresc să autorizeze medicamentele în Republica Moldova.

Pe parcursul ultimilor ani, prevederile documentației de atribuire cu privire la acceptarea medicamentelor autorizate versus neautorizate au făcut obiectul a numeroase clarificări și contestații asupra documentației de atribuire. Mai jos sunt câteva exemple care ilustrează practica neuniformă a CAPCS în acest sens.

STUDIU DE CAZ

Achiziționarea medicamentelor necesare instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale pentru anul 2022, lista de bază, repetat 2, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1653930806280](#))

Pentru mai multe loturi, CAPCS a specificat în documentația de atribuire că se acceptă atât medicamente autorizate, cât și medicamente neautorizate, cu toate că existau și preparate autorizate. Documentația de atribuire a fost contestată, fiind înaintată cerința să fie acceptate doar medicamente autorizate, pornind de la regula generală, confirmată prin Ordinul MSMPS nr. 859 din 22.09.2020 „cu privire la organizarea achizițiilor publice de medicamente, dispozitive medicale și alte produse de uz medical” Anexa nr.1, pct.7, care stabilește că „(...) În procesul de selectare și determinare a listei finale de medicamente pentru achiziții, se va ține cont de medicamentele înregistrate în Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor din RM, ce includ produse autorizate, evaluate din punct de vedere al calității, inofensivității și eficienței acestora (...)”.

În procesul de examinare a unei contestații, ANSC a apreciat că CAPCS nu a confirmat coordonarea cu AMDM și nici nu a inclus nici cerința privind obligația de a depune dosarul pentru înregistrarea medicamentelor neautorizate propuse, ceea ce plasează în condiții inegale operatorii economici.

STUDIU DE CAZ

Achiziționarea medicamentelor necesare instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale pentru anul 2024 (Lista de bază) (repetat nr. 1), [ocds-b3wdp1-MD-1692194527783](#)

Pentru mai multe loturi, CAPCS a acceptat atât medicamente autorizate, cât și medicamente neautorizate, din considerentul că în Nomenclatorul Medicamentelor nu erau autorizate preparate. Contestatorul a sugerat că, înainte de a accepta medicamente neautorizate, AC trebuie să accepte prioritar medicamente în procedură de autorizare repetată. Contestatorul a explicat că „medicamentele aflate în procedura autorizării repetate sunt produsele cărora le-a expirat certificatul de înregistrare și pentru care a fost solicitată autorizarea repetată; pentru acestea, spre deosebire de cele neautorizate – a fost deja demonstrată calitatea, inofensivitatea și eficacitatea, dosarul pentru autorizare a fost deja supus expertizei AMDM, fiind verificată calitatea atât la etapa autorizării, cât și la etapa fiecărui import. Pe lângă certificarea calității – pentru medicamentele în cauză a fost demonstrată și

eficacitatea, așa încât la expertizarea dosarului medicamentului – au fost prezentate studii clinice în susținerea eficienței produsului – studii care nu sunt solicitate și nici nu se prezintă în cazul celor neautorizate, așa încât pentru acestea din urmă – se verifică doar calitatea lotului importat, fără a avea o careva confirmare a eficienței medicamentului. Raționamentul acceptării medicamentelor în procedura de autorizare repetată rezidă în pct. 662, sect. 3 „Autorizarea repetată” Anexa 1 la Ordinul MS nr. 739 din 23.07.2012 – „Pentru medicamentele pentru care s-a solicitat autorizarea repetată, se permite importul seriilor fabricate în conformitate cu prevederile anterioare timp de 12 luni de la data expirării înregistrării precedente. Odată cu reînnoirea certificatului de înregistrare înainte de termenul de 12 luni importul va fi realizat prin procedura standard de import”.

AMDM a confirmat că medicamentele aflate în procedură de autorizare repetată sunt preferabile față de cele ce nu au fost autorizate. Prin demersul nr. Rg02-004280 din 02.10.2023 ([Decizia ANSC nr. 03D-698-23 din 13.10.2023](#)) AMDM s-a expus că *„produsele medicamentoase aflate în procedură de autorizare repetată, dar care nu se regăsesc în Nomenclatorul de stat din cauza expirării Certificatului precedent, se consideră ca fiind neautorizate, în temeiul actelor normative în vigoare. Totuși, riscurile privind defectele de calitate și siguranța pacientului sunt reduse comparativ cu medicamentele neautorizate, care sunt importate în Republica Moldova în premieră, fără a fi autorizate anterior, deoarece: 1. AMDM deține deja un dosar integral, conform căruia poate asigura evaluarea completă a calității, siguranței și eficienței medicamentului; 2. AMDM are standarde de calitate pentru aceste medicamente; 3. Produsul medicamentos are persoană responsabilă de farmacovigilență pe teritoriul RM; 13 4. Produsul medicamentos a fost deja pe piață pentru o perioadă minimă de 5 ani și pot fi urmărite reacțiile adverse (în cazul în care acestea au fost). 5. Conform prevederilor pct. 662 din Regulamentul cu privire la autorizarea medicamentelor, aprobat prin ordinul MS nr. 739/2012 cu privire la reglementarea autorizării produselor medicamentoase de uz uman și introducerea modificărilor postautorizare, pentru medicamentele pentru care s-a solicitat autorizarea repetată, se emite importul seriilor fabricate în conformitate cu prevederile anterioare timp de 12 luni de la data expirării înregistrării precedente.*

CAPCS nu a fost de acord cu pretențiile contestatorului și a invocat riscul că medicamentele aflate în procedură de autorizare repetată sunt în esență neautorizate și ar exista riscul că ele vor rămâne neautorizate. La întrebarea completului din cadrul ANSC dacă s-a solicitat ofertanților de medicamente neautorizate să autorizeze medicamentele la AMDM, CAPCS a declarat următoarele „noi am avut o asemenea practică în 2018–2019, dar din păcate ea a eșuat, fiindcă după ce noi le dădeam câștig de cauză operatorilor economici, ei doar formal depuneau dosarul,

nu-l duceau la bun sfârșit și dat fiind faptul că ei nu mai prezentau actele solicitate de către Agenția Medicamentului, cererea dată era rebutată de către Agenția Medicamentului și medicamentul continua să fie neautorizat în Republica Moldova fiindcă procesul de autorizare este de lungă durată [...] condiție în contract nu era. Era doar o declarație depusă de către operator și de ce asta nu s-a făcut fiindcă înregistrarea nemijlocită nu o face operatorul economic participant la procedura de achiziție. Asta o face fie producătorul, deținătorul certificatului de înregistrare, dar cerințele de autorizare la noi sunt foarte riguroase și nu toți producătorii se rup să autorizeze la noi medicamente fiindcă piața e mică”.

ANSC a acceptat argumentele contestatorului din considerentul că operatorii economici nu sunt în condiții egale de ofertare, în acest sens fiind relevante argumentele contestatorului „Comparativ cu ofertanții de medicamente neînregistrate – care importă produsul și îl livrează, contestatara – a depus dosarele pentru autorizare repetată, ceea ce înseamnă cheltuieli – fiind achitată o taxă anumită, și-a asumat obligații față de producător, față de AMDM și ulterior livrării către beneficiar – își asumă obligații de monitorizare a efectelor/reacțiilor adverse declarate de pacienți/personalul medical cu transmiterea acestor către producător pentru investigare, etc. ANSC a mai apreciat că, având în vedere cheltuielile suportate – este evident că prețul ofertat de contestatară ar putea fi mai mare, dar în speță sunt achiziționate medicamente – nu un bun oarecare, unde convingerea în eficacitatea lui și în calitatea lui necesită parcurgerea unor etape și asumarea unor cheltuieli.” Astfel, contestația a fost admisă, iar CAPCS a modificat anunțul de participare, acceptând medicamente în procedură de autorizare repetată pentru 7 loturi.

STUDIU DE CAZ

Licitația deschisă “Achiziționarea medicamentelor necesare pentru realizarea Programului Național de Combatere a Hepatitelor virale B, C și D, pentru anul 2024”, ocds-b3wdp1-MD-1694094756352

În cadrul acestei proceduri de achiziție, inițiată la 7 septembrie 2023, CAPCS și-a propus să achiziționeze medicamentul Declatasvirum 60 și Sofobuvirum 400. Pentru lotul Declatasvirum, autoritatea contractantă a stabilit că urmau a fi acceptate doar medicamente autorizate în RM la data deschiderii ofertelor, la inițierea procedurii în registru fiind inclus un singur medicament autorizat, care urma să expire la data de 29.10.2023. Contestatorul a solicitat admiterea medicamentelor aflate în procedură de autorizare repetată, motivând că medicamentul pe care intenționează să-l propună are certificatul expirat din 13.09.2023, în schimb se află în procedură de autorizare repetată de mai mult timp. Contestatorul a explicat că

în cazul în care medicamentul respectiv urma să fie oferit în cadrul procedurii de licitație, termenul de valabilitate al certificatului urma să fie deja expirat la data importului, respectiv acesta urma a fi importat în condițiile pct. 662, sect. 3 „Autorizarea repetată” Anexa 1 la Ordinul MS nr. 739 din 23.07.2012, așa încât la data importului/la data livrării între medicamentul pe care intenționează „Medeferent Grup” SRL să-l oferteze și cel autorizat la momentul examinării contestației – nu era să existe nicio deosebire, ambele urmau a fi medicamente în procedură repetată și aceasta doar dacă pentru medicamentul autorizat a fost depus dosarul spre reautorizare. Reprezentanții Medeferent Grup SRL au mai făcut referire la o altă procedură mai veche de achiziție a medicamentelor pentru tratamentul hepatitei, unde CAPCS a acceptat și medicamente aflate în proces de autorizare repetată, deși la data deschiderii ofertelor în Nomenclatorul de Stat erau înregistrate trei medicamente deja.

Ca răspuns la argumentele contestatorului, CAPCS a invocat prevederile art. 11 alin. (7) din Legea 1456 din 25 mai 1993 cu privire la activitatea farmaceutică, potrivit cărora CAPCS nu poate să accepte medicamente care nu sunt autorizate, în condițiile în care „întrucât, la moment în Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor este autorizat un medicament cu substanța activă Daclatasvirum 60 mg. [...]. ANSC a acceptat argumentele contestatorului.

La 19.10.2023, CAPCS a publicat un nou anunț de participare, unde a specificat că atât pentru lotul nr. 1 Daclatasvirum, cât și pentru lotul nr. 2 Sofobuvirum, se acceptă medicamentele autorizate, cele aflate în procedură de autorizare repetată și cele neautorizate, precalificate OMS. Noile prevederi au stârnit din nou nemulțumirea contestatorului, care a afirmat că standardele pentru precalificarea OMS sunt sub cele prevăzute de legislație pentru medicamentele autorizate. Potrivit argumentării acestuia, certificatul de precalificare OMS este eliberat doar pentru unitatea de producere a medicamentelor achiziționate, nu pentru toate unitățile producătorului respectiv, prin urmare ar exista riscul că ar putea fi livrate medicamente de la unități care nu au precalificarea OMS, în condițiile în care actele ce confirmă proveniența vor fi prezentate abia la livrare. **Reprezentantul CAPCS, pe de altă parte, a afirmat că autoritatea contractantă are dreptul de a procura medicamente și de la depozite farmaceutice, nu doar de la producători. În acest caz, ar fi imposibilă obținerea certificatului de înregistrare de la AMDM. De asemenea, reprezentantul CAPCS a afirmat că este posibil că unii producători nu ar dori să înregistreze medicamentele precalificate OMS în Republica Moldova, dar nu se dorește restricționarea dreptului acestora de a prezenta oferte în cadrul procedurilor de achiziție publică. Totodată, reprezentantul CAPCS a afirmat că vor fi respectate prevederile actelor normative în vigoare și vor fi acceptate doar medicamentele de la unitățile de producere autorizate de OMS. Acest argument**

contrastează în mod vădit cu argumentul din cadrul primei ședințe a ANSC, unde CAPCS refuza să accepte medicamente care nu aveau certificatul de înregistrare valabil, pe motiv că autoritatea contractantă riscă să achiziționeze medicamente ce vor rămâne neautorizate pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului. La întrebarea cu privire la stabilirea unor condiții minime de calitate echivalente medicamentelor înregistrate, CAPCS a dat același răspuns, că legislația nu prevede această obligație.

2.2. Abordările neclare ale Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale

Opinia specialiștilor din cadrul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale este deseori solicitată în cadrul examinării contestațiilor depuse la ANSC, în special pentru a elucida dacă anumite medicamente propuse corespund specificațiilor. În unele situații, abordarea AMDM a fost destul de confuză și nu a contribuit la clarificarea aspectelor examinate. AMDM a oferit două opinii diferite cu privire la conformitatea ofertei de „Povidoni iodidum 10% iod activ – 1000 ml” cu specificația tehnică “ATC D08AG02, în cadrul procedurii de achiziție a *medicamentelor necesare instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale pentru anul 2024 (Lista de bază, partea II)*”

A fost desemnată câștigătoare o companie care a oferit produsul “Braunol – 7,7 mg/ml 100 ml” cu specificația tehnică “ ATC D08AG02. Rezultatele procedurii pentru acest lot au fost contestate de „Tetis International CO” SRL, care a argumentat că oferta câștigătoare nu ar corespunde specificațiilor tehnice solicitate de autoritatea contractantă în documentația de atribuire și anume nu corespunde concentrației procentuale solicitate nici pentru substanța activă „Povidon iod”, nici pentru „iod activ”, precum și este oferită într-o altă formă farmaceutică decât cea solicitată de autoritatea contractantă.

Agenția Medicamentului a dat o apreciere eronată la solicitarea CAPCS, afirmând că *„reieșind din compoziția calitativă și cantitativă detaliată al medicamentului „Braunol” (se anexează), este indicat expres că conținutul de iod activ este de 10%. Astfel, luînd în considerare că medicamentele oferite de către operatorul economic clasat pe primul loc după preț corespund cerințelor înaintate conform documentației de atribuire, CAPCS a desemnat cîștigător operatorul economic “Dita EstFarm” SRL pentru loturile “Povidoni iodidum, 10% iod activ – 1000 ml, Soluție cutanată” și “Povidoni iodidum, 10% iod activ – 100-120 ml, Soluție cutanată”. În contextul celor relatate supra, solicităm respectuos respingerea contestației operatorului economic “Tetis International Co” SRL nr. 02/683/23*

din 18.08.2023, în temeiul art. 86, alin. (2), lit. b) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice.”

În cele din urmă, AMDM s-a răzgândit, și a expediat o altă scrisoare către CAPCS prin care „se recunoaște admiterea unei erori în ceea ce privește concentrația de iod în produsul înregistrat Braunol, informând în acest sens autoritatea contractantă că „potrivit concentrației de iod din produsul medicamentos finit Braunol soluție cutanată/soluție bucofaringiană, deținător B.Braun Melsungen AG, Germania – 0,77% iod disponibil – date preluate din dosarul existent la moment în AMDM [...] în cadrul examinării cazului respectiv, AMDM a solicitat informație suplimentară de concretizare de la deținătorul B.Braun Melsungen AG, Germania privind formula de calcul pentru calcularea concentrației de iod elementar al produsului vizat. Urmare a evaluării informației solicitate, AMDM va putea prezenta o concluzie finală în ce privește concentrația de iod elementar din produsele cu conținut de povidon iodid” ([Decizia nr. 03D-640-23 din 19.09.23](#)).

Poziția AMDM a lăsat incertitudini și într-o procedură de achiziție de reactive și consumabile medicale întru realizarea Programului Național „Securitatea transfuzională și autoasigurarea țării cu produse sanguine” conform necesităților pentru anul 2023 (repetat 3) nr. [ocds-b3wdpl-MD-1686308894498](#). Potrivit contestației depuse de operatorul economic Zeticon SRL, oferta operatorului economic „Dita Estfarm” SRL, desemnată câștigătoare, ar avea o serie de nereguli, printre care lipsa soluției anticoagulante în kit-ul solicitat, faptul că setul propus P-2000IG este conceput doar pentru colectarea a 2 doze de trombocite, însă s-a solicitat ca setul să poată colecta 2 doze de trombocite și una 4 doză plasmă, lipsa codurilor produselor cu referire la catalog și altele. Aceste circumstanțe reies din [decizia ANSC din 28.09.23](#), care a conchis că nu poate fi apreciată conformitatea ofertei câștigătoare. A urmat o a doua, iar apoi și a treia contestație, în lipsa unor acte care să confirme că soluția anticoagulantă ar fi sau nu certificată. AMDM nu a oferit un răspuns clar, lăsând ANSC să stabilească că nu ar avea motive să se îndoiască în privința conformității, din moment ce AMDM nu a stabilit nereguli. Mai exact, AMDM nici nu pare să fi efectuat o analiză în acest caz. AMDM a răspuns că „representantul autorizat Dita EstFarm SRL a notificat dispozitivul medical – Set de afereză (model P-2000IG, producător Sichuan Nigale Biotechnology Co., Ltd., nr. DM000602682 din Registrul de Stat al Dispozitivelor Medcale) în strictă conformitate cu legislația în vigoare. Dreptul de înaintare spre notificare a unui dispozitiv medical și/sau tuturor părților componente a unui set îi aparține exclusiv producătorului și al reprezentantului său autorizat” și că: „Responsabilitatea de identificare a tuturor părților componente a setului îi aparține producătorului și al reprezentantului său autorizat”.

2.3. Standarde de calitate la achiziția medicamentelor și dispozitivelor medicale

STUDII DE CAZ

“Achiziția de medicamente suspectate a fi ineficiente sau cu certificate suspendate”

1. Achiziția de medicamente necesare instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale pentru anul 2022, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1653930806280](#)
2. Achiziția de medicamente necesare pentru realizarea Programului Național de combatere a hepatitelor, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1694094756352](#)

În procesul de monitorizare am identificat unele situații în care se achiziționează medicamente suspectate a fi ineficiente sau chiar excluse din uz.

În cadrul procedurii de achiziție de medicamente necesare instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale pentru anul 2022, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1653930806280](#), a fost contestată documentație de atribuire, solicitându-se excluderea poziției 177 Hydroxyethylamylum (HES 130/0,42) + Natrii chloridum 6% 250 ml. Drept temei al solicitării a fost invocat Ordinul AMDM cu nr. Rg04-000094 din 14.04.2022 și notificarea cu nr. Rg02-001945 din 22.04.2022. Conform ordinului AMDM citat supra – certificatele de înregistrare pentru medicamentele care conțin hidroxietilamidon (HES) au fost suspendate; decizie adoptată ca urmare a deciziei Grupului de coordonare pentru recunoaștere reciprocă și proceduri descentralizate – uman (CMDh) de suspendare la nivelul întregii Uniuni Europene a autorizațiilor de punere pe piață pentru soluțiile perfuzabile ce conțin HES. Prin aceasta – medicamentele în cauză au fost scoase din practica medicală, respectiv urmează a fi excluse.

Drept răspuns, CAPCS a afirmat că în cazul în care după termenul-limită de depunere a ofertelor Ordinul AMDM nr. Rg04-000094 din 14.04.2022 va rămâne în vigoare, lotul respectiv urmează a fi anulat. Contestatorul a renunțat la pretenții pe această poziție. Totuși, nu e clar de ce aceasta a fost inclusă în condițiile în care avea certificatele suspendate.

Un alt medicament pe care CAPCS intenționa să-l procure prin achiziții publice era Peginterferonum în câteva loturi diferite, în cadrul procedurii de achiziție de medicamente necesare pentru realizarea Programului Național de combatere a hepatitelor, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1694094756352](#). Tratamentul cu acest medicament este cunoscut ca fiind agresiv și cu eficiență scăzută. Din discuțiile cu medici,

dar și din articole din presă ([NewsMaker](#)), am constatat că opiniile medicilor și pacienților sunt mai puțin bune cu privire la acest medicament, din cauza efectelor adverse severe. Cităm opinia unui pacient din articolul menționat „Eu veneam la medici, iar ei doar ridicau din umeri. Spuneau că există două opțiuni: „Sau renunți la el, sau mergi până la capăt. Și există șansa de a trata hepatita”. Atunci, rata cazurilor de tratament reușit constituia aproximativ 60%”, mai spune Alexandr. În paralel, el a început să caute mai multe informații despre medicamentul pe care îl administra: s-a constatat că în SUA, în cazul tratamentului cu interferon, pacienții aveau dreptul la asistență psihologică, „deoarece, sub influența medicamentelor, oamenii încercau să se sinucidă, divorțau”.

În ultimii ani, au fost achiziționate medicamente pentru hepatite care sunt mult mai eficiente și mai inofensive. Din acest motiv, nu era clară intenția de a achiziționa Peginterferonum, motiv pentru care am solicitat un răspuns de la CAPCS. Ni s-a oferit următorul răspuns: *„Necesarul de medicamente pentru realizarea Programului Național de combatere a hepatitelor virale B, C și D a fost înaintat de către Comisia de specialitate a Ministerului Sănătății și Coordonatorul Programului Național menționat, în conformitate cu prevederile Anexei nr. 1 din Ordinul Ministerului Sănătății nr. 859/2020 cu privire la organizarea achizițiilor publice de medicamente, dispozitive medicale și alte produse de uz medical. Conducătorii instituțiilor medico-sanitare publice sunt obligați să înregistreze și să raporteze către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale toate reacțiile adverse sau lipsa eficacității medicamentelor, în conformitate cu Ordinul Ministerului Sănătății nr. 358/2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind efectuarea activităților de farmacovigilență.”*

Am solicitat informații și de la Comisia de Specialitate a Ministerului Sănătății. Președintele Comisiei de specialitate nu a negat eficiența scăzută a tratamentelor cu acest preparat din ultimii ani, dar a motivat că licitațiile din anii precedenți au fost câștigate de firmele care au propus preparate generice Peg-INF, care s-au dovedit a fi puțin eficiente, dar la preț mic. Din acest motiv, acesta susține că s-a recomandat procurarea preparatelor originale, care din practica internațională sunt superioare ca și calitate și eficiență. Acesta a mai adăugat că nu au fost efectuate teste de bioechivalență pentru preparatele de Peg-INF-alfa înregistrate în Republica Moldova. Pe de altă parte, președintele comisiei a menționat că pe piața farmaceutică în ultimul an a apărut un preparat pentru tratamentul hepatitei virale B cu agent Delta, care va fi inclus în următoarea ediție a PCN și solicitat pentru achiziție.

Totuși, dacă este cunoscut că a apărut un alt preparat mai eficient, nu este clar de ce nu se solicită anume acel preparat la licitație publică.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
INSTITUȚIA MEDICO-SANITARĂ PUBLICĂ
SPITALUL CLINIC DE BOLI INFECȚIOASE "TOMA CIORBĂ"

Republica Moldova, Chișinău, Ștefan cel Mare și Sfânt, 163, MD-2004
www.tomaciorba.md, tomaciorba@ms.md
+373 (22) 24-22-47, +373 (22) 24-21-77

Nr. 01-4/226 din "30" 11 2023

PCN Ordinul MS Nr. 663 din 12.07.2021

Multstimați reprezentanți AGER,

La scrisoarea D-stră din 10.11.2023 Vă comunicăm următoarele.

Programul de tratament al hepatitelor virale cronice B, C, D se desfășoară conform ordinelor Ministerului Sănătății și Protocoalelor clinice naționale aprobate.

Conform PCN-23 "Hepatita cronică cu virusul Hepatitei B cu sau fără antigen Delta la adult", aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății Nr. 663 din 12.07.2021 pentru tratamentul pacienților co-infecțați cu virusurile hepatitice B și Delta este recomandat preparatulul Peg-Interferon- α timp de cel puțin 48 săptămâni.

În caz de replicare continuă a ADN-VHB se recomandă asocierea cu Analogi nucleozidici/nucleotidici.

Scopul tratamentului antiviral este inhibarea replicării virusurilor hepatitice B și Delta care ar duce la stoparea progresării maladiei.

Eliminarea virusurilor B și Delta nu este o țintă reală a tratamentului antiviral. Hepatita virală de etiologie mixtă B+Delta are frecvent o evoluție nefavorabilă în ciroză hepatică și hepatocarcinom, fiind o formă cel mai dificil de tratat dintre toate formele de hepatite virale.

Licitațiile din anii precedenți au fost câștigate de firmele care au propus preparate generice de Peg-IFN, care s-au dovedit a fi puțin ineficiente, dar la preț mic, câștigând licitația publică.

De aceea Comisia de tratament a hepatitelor virale B, C și D a recomandat procurarea preparatelor originale, care din practica internațională sunt superioare ca calitate și eficiență.

Totodată, nu au fost efectuate teste de bioechivalență pentru preparatele generice de Peg-IFN- α înregistrate în Republica Moldova.

În condițiile când nu au fost prezentate la tender oferte ale preparatelor solicitate nu s-au făcut procurări.

Pe piața farmaceutică în ultimul an a apărut un preparat pentru tratamentul hepatitei virale B cu agent Delta, care va fi inclus în următoarea ediție a PCN și solicitat pentru achiziție.

Președinte Comisia de specialitate MS,
prof.univ., d.h.șt.med., șef catedră BITPM
USMF "Nicolae TESTEMIȚANU"

Tiberiu HOLBAN

Director IMSP SCBI "Toma CIORBĂ"

Sergiu VASILIȚA

2.4. Cazuri de ignorare a standardelor EN pentru dispozitive medicale

STUDIU DE CAZ

Achiziționarea Transportului sanitar (ambulanțe de tip B) conform necesităților IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, nr. ocds-b3wdpl-MD-1691153999482

În anul 2023, CAPCS a desfășurat două proceduri de achiziție de transport sanitar (ambulanțe), după patru încercări eșuate în anii precedenți. Resursele provin atât de la bugetul de stat, cât și de la Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB). Urmărind toate cele șase proceduri de achiziție desfășurate în ultimii ani, am ajuns la concluzia că ambulanțele ce ar urma să fie livrate NU vor fi certificate conform standardelor europene.

Caietele de sarcini elaborate de autoritatea contractantă prevăd la "cerințe generale" că ambulanțele trebuie să corespundă anumitor "norme și standarde", fiind indicată la „Legislația aplicată în elaborarea specificațiilor tehnice: [...] Norma europeană EN 1789/2007, ediția A2 privind vehiculele și echipamentele medicale, cu modificările ulterioare". **În procedurile de examinare a contestațiilor, reprezentantul CAPCS a declarat că nu este obligatoriu ca operatorul economic desemnat câștigător să obțină și să prezinte autorității contractante certificatul EN1789. „Deltamed” SRL a prezentat la licitație o mașină pe bază de caroserie Renault Master, an de fabricație 2023, model aflat în producție din 2022, pe baza unui raport de încercări emis de RAR România în 2023, care face referire la rapoarte de testare ale TUV Austria din 2010 și 2013, pe baza cărora RAR România susține conformitatea cu norma EN1789, care a suferit modificări de atunci.** La examinarea unor contestații, ANSC a considerat că „este de atribuția grupului de lucru să decidă dacă să solicite, în sensul prevederilor art. 22 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 131/2015, ca și cerință de calificare, certificate de conformitate care să ateste corespunderea bunurilor cu standardele relevante, în condițiile în care acesta este un drept și nu o obligație”. Contestațiile depuse de mai mulți operatori economici, atât asupra documentației de atribuire, cât și asupra rezultatelor procedurii, au fost respinse. Deși înțelegem raționamentul CAPCS de a accepta alte mijloace de probă prin prisma reducerii costurilor, suntem totuși rezervați asupra acestora, din cauza riscurilor pentru calitatea bunurilor ce urmează a fi livrate.

Ce presupune certificarea EN1789: în cazul certificării EN1789, se acordă o atenție și o importanță considerabilă cerințelor de conformitate atât ale dispozitivului, cât și ale structurii de fixare a acestuia, care trebuie să poată ține dispozitivul și să reziste la forța de accelerare și decelerare de 10 G atât longitudinal (înapoi și înainte), transversal (de la stânga la dreapta) și într-o cădere verticală de 10G. Punctul 4.5.9

din UNI EN 1789 precizează că „toate persoanele și obiectele precum: dispozitivele medicale, instrumentele și obiectele utilizate în mod obișnuit la bordul ambulanței trebuie să fie depozitate, instalate sau ținute în așa fel încât să nu devină proiectile în caz de accelerare/decelerare cu o forță de până la 10G înainte, înapoi, vertical sau transversal. La testare, întregul produs nu ar trebui să provoace daune persoanelor din interiorul ambulanței, iar pacientul nu trebuie să se miște mai mult de 150 mm.

STUDIU DE CAZ

„Atribuirea dubioasă a contractelor pentru achiziția de ambulanțe „Deltamed” SRL”

Achiziția a 41 de ambulanțe în procedura de licitație nr. [ocds-b3wdp1-MD-1675849186887](#) și achiziția a 21 de ambulanțe în procedura de licitație nr. [ocds-b3wdp1-MD-1691153999482](#).

Un contract pentru achiziția a 41 de ambulanțe în sumă de 3 423 500 Euro a fost semnat la 02.08.2023 cu compania românească Deltamed SRL, în procedura de licitație nr. [ocds-b3wdp1-MD-1675849186887](#) (contractul e disponibil [aici](#)). Un al doilea contract, pentru achiziția a 21 de ambulanțe a fost atribuit aceleiași companii la data de 03.11.2023 în procedura de licitație nr. [ocds-b3wdp1-MD-1691153999482](#).

După cum am relatat într-un articol ([Căror standarde vor corespunde ambulanțele livrate de operatorul economic „Deltamed” SRL](#)), contractul încheiat în cadrul licitației deschise nr. [ocds-b3wdp1-MD-1675849186887](#) nu prevede necesitatea prezentării certificatului EN1789 pentru ambulanțele livrate. Conform pct. 1.4 din contract, „Calitatea Bunurilor se atestă prin certificatele de calitate indicate în Specificația Nr.1 (Lista bunurilor) – anexa nr.1. Bunurile livrate în baza contractului vor respecta standardele indicate în Specificația Nr.1 (Lista bunurilor). Specificația nr 1 (Lista bunurilor) – anexa 1 (pag. 11 din [documentul contractului](#)) nu face referire la niciun standard. Actul care ar confirma standardele de calitate ale ambulanțelor ar fi un raport de încercări eliberat de Registrul Auto Român (RAR). Într-un alt articol (Acuzații de denaturare a concurenței și favorizare a unui operator economic în achiziția de ambulanțe), am explicat că RAR nu dispune de capacități de efectuare a unor astfel de testări, prin urmare, raportul de încercări prezentat nu poate echivala cu un certificat EN1789. Cu referire la articolul menționat, ANSC a venit cu următoarea precizare: *„este important să se înțeleagă că în condițiile în care nu a fost stabilită o cerință de calificare privind prezentarea certificatului de conformitate care să ateste corespunderea cu standardul EN 1789, nici nu se impunea verificarea dacă RAR Romania este un organism de certificare, noțiune diferită de laborator de încercări, organisme de inspecție, omologare, etc. În acest raport și în articolul la care se face referință nu este combătut în niciun mod raționamen-*

tu din aprecierea ANSC cu referire la RAR (vezi [decizia ANSC 03D-498-23 din 31.07.2023](#), de la pag.70)".

STUDIU DE CAZ

"Atribuirea contractului unui operator economic care a oferit produse cu GOST-uri expirate"

Achiziția produselor diagnostice, materiale consumabile, reagenți pentru investigații biochimice și consumabile de laborator, reactivi și dezinfectanți conform necesităților Centrului Național de Transfuzie a Sângelui pentru anul 2023 (repetat), nr. [ocds-b3wdp1-MD-1676473562101](#)

În cadrul procedurii de achiziția produselor diagnostice, materiale consumabile, reagenți pentru investigații biochimice și consumabile de laborator, reactivi și dezinfectanți conform necesităților Centrului Național de Transfuzie a Sângelui pentru anul 2023 (repetat), nr. [ocds-b3wdp1-MD-1676473562101](#), au fost formulate clarificări pentru a atrage atenția CAPCS cu privire la faptul că pentru produsele pentru dezinfecția igienică și chirurgicală a mâinilor ar fi stabilite standarde minime: bactericida/levuricida EN 13727 / EN13624, EN 1500, EN 12791, virucida EN14476, tuberculicida EN 14348. S-a solicitat modificarea cerințelor din anunțul de participare în sensul stabilirii standardelor EN respective pentru loturile 24 și 26. CAPCS a refuzat să includă astfel de cerințe.

Titlu
actiunea dezinfectantului

Întrebare primită
16.02.2023 / 13:38

Descriere
pentru lotul 26. dezinfectia igienica si chirurgicala a minilor, ati solicitat actiunea dezinfectantului virucida bactericida, tuberculocida.Conform SM EN 14885 2019(2022) actiunile date este obligatoriu sa fie confirmate prin testari de laborator EN. Din scrisoarea eliberata de ANSP din 18.07.2002 N01-13/4-2873 catre CAPCS este clar stipulat actiunile dezinfectantului.Reesind din toate acestea solicitam sa fie indicat in cerintele urmatoarele:bactericida/levuricida EN 13727 / EN13624, EN 1500, EN 12791, virucida EN14476, tuberculocida EN 14348

↳ actiunea dezinfectantului

22.02.2023 / 17:26

Bună ziua, conform demersului nr. 01-18/272 al beneficiarului, grupul tehnic responsabil de evaluarea cerințelor tehnice înaintate în licitație pentru lotul în cauză, prin specificul activității instituției cerințele rămân nemodificate. Astfel, urmează să fie prezentate Certificatul de înregistrare de stat/avizare sanitară a produsului biodistructiv și/sau eliberat de autoritatea națională competentă în domeniu și/sau certificat de înregistrare în Registrul de stat a dispozitivelor medicale emis de Agenția Medicamentelor și Dispozitivelor Medicale;

Titlu
Lot nr. 24 Dezinfecția suprafețelor cu semnificație epidemiologică cit și alte tipuri de suprafețe (alternativa 1)

Întrebare primită
16.02.2023 / 13:50

Descriere
A fost solicitata actiunea sporicida. si un buget de 7590 lei. pentru actiunea sporicida asa buget este ireal de mic pentru orice dezinfectant de asa gen inregistrat in RM.Solicitam sa fie marit bugetul la pozitia data minimum de3 ori sau sa fie exclusa actiunea sporicida. Pentru fiecare actiune sa fie indicate EN-ul corespunzator

↳ Lot nr. 24 Dezinfecția suprafețelor cu semnificație epidemiologică cit și alte tipuri de suprafețe (alternativa 1)

22.02.2023 / 16:59

Bună ziua, pentru solicitarea de majorare a bugetului, beneficiarul final menționează în demersul nr. 01-18/272 din 20.02.2023 comunică despre că valcarea estimativă nu se va modifica, deoarece la determinarea valorii estimate a fost ținut cont de costurile oferitate în anul 2022, inclusiv prețurile de piață.

Pentru loturile 24 și 26 au fost depuse câte două oferte, de operatorii economici „Dezmed-CV” SRL și „M-Intr-Farma” SRL. Din [darea de seamă cu privire la rezultatele procedurii](#) aflăm că lotul 26 a fost atribuit operatorului economic „Dezmed-CV” SRL. Analizând oferta depusă de „Dezmed-CV” SRL pentru lotul respectiv, aflăm că acest ofertant a prezentat un așa-numit certificat de analiză eliberat de producător, unde este indicată metoda de testare conform unor GOST-uri anulate în Republica Moldova încă din 2018.

«**ECOCHIM-GRUP**» SRL

R.Moldova, or. Otaci, str. Voitovici 21, IDNO 1016604001988, IBAN MD53ML000000002251560367, BC MOLDINDCONBANK SA, fil. 360 Ocnita, BIC MOLDMD2X360, tel. +37378686213

CERTIFICAT DE ANALIZĂ

1. Denumirea produsului: **DEZINFECTANT UNIVERSAL „BIO-DEZ” (Biocid)**
2. Producator: **ECOCHIM-GRUP SRL, str. Voitovici 21, or. Otaci, Republica Moldova.**
3. Laborator control calitate: **S.R.L. “ECOCHIM-GRUP”, str. Voitovici 21, or. Otaci, Republica Moldova.**
4. Domeniul de utilizare: **Dezinfectarea igienică mâinilor și suprafețelor**
5. Standartul utilizat pentru controlul calității probei: **SF 41118096-05:2020**

Parametrii analizați	Rezultate	Criterii de acceptare	Metodele de testare
Descriere - aspectul exterior - culoare - miros	lichid albastru cu miros caracteristic.	Lichid albastru cu miros caracteristic.	GOST 29188.0-91 pct.3.1 GOST 29188.0-91 pct.3.1 GOST 29188.0-91 pct.3.2
Indicator de activitate al ionilor de hydrogen (pH)	8.6	4,5 – 11,5	GOST 29188.2
Fracția volumică de alcool etilic 96,4% nu mai puțin de V/V	72%	72-76%	GOST 31679-12 (articolul 6)
Concentrația masică de clorură de benzalconiu, % în limită de	0,029	0,024-0,029	De facto
Concentrația în masă de colorant (albastru de metilen)%	0,00024	0,00024	Gost 6965
Densitatea, g/cm ³ , la 20 °C	0,875	0,875	GOST 18995.1-73
Concentrația volumică de glicerina %, nu mai puțin de	1,0	1,0	GOST 6824-96

Concluzii: Produsul analizat **DEZINFECTANT UNIVERSAL „BIO-DEZ” (Biocid)**, corespunde criteriilor de acceptare: **SF 41118096-05:2020, HG 564**

Șef
LCC _____

Valabilitatea GOST-urilor poate fi verificată pe pagina shop.standard.md.

La ofertă mai sunt atașate și niște instrucțiuni de utilizare de la producător, unde este menționat că produsul ar fi testat conform EN. Aceste instrucțiuni nu pot fi considerate documente oficiale, și nicidecum nu pot fi asimilate unui certificat, neavând nici număr și dată, nici semnătură sau ștampilă, ci doar logo-ul producătorului. Nici celălalt ofertant nu a propus produse conform standardelor EN pentru lotul 26. Din specificațiile tehnice ale ofertantului „M-Inter-Farma” SRL aflăm că dezinfectanții au ca țară de origine Rusia, și nu se face referire la niciun standard, ci doar la un aviz sanitar eliberat de ANSP încă în 2018.

Ca răspuns la cele menționate, CAPCS a oferit următoarea replică: *„CAPCS învederează prevederile art. 37 alin. (1) din Legea nr. 131/2015 conform cărora **specificațiile tehnice ale bunurilor, lucrărilor și serviciilor solicitate de autoritatea contractantă vor reprezenta o descriere exactă și completă a obiectului achiziției, astfel încât fiecare cerință și criteriu, stabilite de autoritatea contractantă, să fie îndeplinite**, or cerințele tehnice pentru lotul nr. 26 din cadrul procedurii supranotate sunt: Acțiunea dezinfectantului: **virucidă, bactericidă și tuberculocidă**. Astfel, urmează a fi reținut faptul că produsul: Model art: BIO-DEZ 1 L, are proprietăți **bactericide, fungicide, levuricide, turbeculocide/ micobactericide și virucide**, iar activitățile au fost demonstrate conform următoarelor standarde: EN 13727, EN 12791, EN13697, EN 14561, EN 1500, EN 1276, EN 1650, EN 13697, EN 14562, EN 13624, EN 14562, EN 13697, EN 14348, EN 14563 și EN 14476. Subsecvent, CAPCS aduce la cunoștință că activitățile declarate au fost demonstrate prin Rapoarte de încercări (testări microbiologice) de laborator ce confirmă eficacitatea solicitată, emise de către un organ acreditat altul decât laboratorul producătorului precum laboratorul de testare Hamilton (rapoartele se atașează).”*

Rapoartele de încercări la care face referire CAPCS se referă la anumite loturi de dezinfectant, nu este clar dacă este vorba despre loturile livrate CAPCS în cadrul acestei proceduri de achiziție. Semnătura electronică aplicată pe fișierul cu aceste rapoarte este din 08.11.2023, respectiv acestea nu au fost prezentate la procedura de achiziție vizată, desfășurată la începutul anului 2023. Dacă producătorul deținea aceste rapoarte de încercări, iar livrarea urma să se facă din loturile supuse analizei, nu e clar de ce nu au fost atașate aceste rapoarte la depunerea ofertei, respectiv nu este clar de ce în specificația tehnică s-a făcut referire doar la avize sanitare.

2.5. Achiziția de dispozitive medicale înregistrate versus neînregistrate

Cerințele stabilite de CAPCS pentru achizițiile de dispozitive medicale nu sunt uniforme pentru toate procedurile de achiziții publice. Dacă pentru unele proceduri de achiziții publice se prevede că dispozitivele medicale procurate trebuie

să fie înregistrate în Registrul de Stat al medicamentelor la AMDM până la data depunerii ofertelor, pentru alte proceduri de achiziție este suficientă prezentarea unei declarații prin care ofertantul se obligă să înregistreze dispozitivele propuse. Aceste diferențe au provocat nemulțumirea unor operatori economici, care au acuzat CAPCS că ar încerca să limiteze concurența în favoarea unor anumiți operatori economici care au deja înregistrate dispozitive conform cerințelor CAPCS. Procedura de înregistrare a dispozitivelor medicale în Republica Moldova ar părea destul de facilă, deoarece cadrul normativ prevede că AMDM înregistrează dispozitivele medicale în decurs de 10 zile de la momentul depunerii actelor necesare. În realitate, dificultatea constă în disponibilitatea foarte limitată a AMDM de a primi cereri de înregistrare a medicamentelor. Problema respectivă este sesizată în repetate rânduri de operatori economici prin intermediul mecanismului solicitărilor de clarificare și chiar contestațiilor la ANSC.

În procedura de achiziție centralizată a endoprotezelor conform necesităților beneficiarilor pentru anul 2023 (repetat), nr. [ocds-b3wdpl-MD-1677598960876](#), operatorul economic „Intermed” SRL a depus o contestație la ANSC cu referire la cerința autorității contractante „Dovada înregistrării dispozitivului ofertat în Registrul de Stat al Dispozitivelor Medicale”, iar ca mod de demonstrare „Prezentarea numărului de înregistrare din Registrul de Stat al Dispozitivelor Medicale, până la termenul limită de depunere a ofertelor. Neprezentarea numărului de înregistrare în termenul menționat (până la termenul limită de depunere a ofertelor) servește drept temei de descalificare a ofertei”. Contestatorul a motivat că „la momentul participării în licitație, potențialul participant poate oferi un produs nou, care încă nu este introdus în piața Republicii Moldova, respectiv, nu este înregistrat sau se află în proces de înregistrare (NOTA: Caietul de sarcini conține loturi cu produse solicitate în premieră în RM). Totodată, îl poate înregistra, cum este solicitat în Legea nr. 102 cu privire la dispozitivele medicale, după desemnarea ofertei lui în calitate de câștigător și pînă la efectuarea livrării către beneficiarul final.” Totodată, în opinia contestatorului, acesta consideră oportun de a exclude cerința solicitată de către autoritatea contractantă la pct. 14 din anunțul de participare „Dovada înregistrării dispozitivului ofertat în Registrul de Stat al Dispozitivelor Medicale” și înlocuirea acesteia cu declarația de la ofertant privind obligativitatea înregistrării produselor în Registrul de Stat al Dispozitivelor Medicale cu prezentarea dovezii împreună cu livrarea produselor.

Contestatorul a susținut că un impediment în vederea întrunirii cerinței pct. 14 al anunțului de participare ar fi că: **„marea problemă a tuturor operatorilor economici este partea că Agenția Medicamentului care se ocupă cu înregistrarea dispozitivelor medicale are o agendă încărcată, dacă la ziua de azi am verificat, la data de 5 iunie, nu este posibilitate de a face o programare pentru a depune un dosar, în**

momentul cînd apare o licitație, un caiet de sarcini, noi operatorii economici nu avem posibilitatea, deci caietul de sarcini apare, ele trebuie studiat, trebuie să te apreciezi cu ce produs mergi în licitația dată, plus la asta în paralel, să depui dosarul în cazul cînd sunt produse noi, pentru înregistrare. Marea problemă este că noi nu putem face rezervări, pe motiv că este blocată depunerea dosarului. Plus că, în cazul în care avem o rezervare la Agenția Medicamentului, noi nu avem nici o asigurare, pentru că nouă nu ne se dă nici o dată exactă cînd o să fie înregistrat în Registru.”

Poziția CAPCS: „această cerință a fost adăugată în urma recomandărilor din Rapoartele de audit efectuate de către Curtea de Conturi precum și planul de acțiuni al Cancelariei de stat privind realizarea acțiunilor ce se impun pe marginea raportului de audit, ceea ce corespunde legislației în vigoare, respectiv, nu îngrădește participarea operatorilor economici la procedura de achiziție publică, fapt ce nu a fost demonstrat de către contestator, acesta menționând doar că „cerința respectivă creează un obstacol nejustificat” și pe cale de consecință critica dată urmează a fi respinsă”. Totodată, în cadrul ședinței deschise de examinare a contestației, autoritatea contractantă, în partea ce ține de pretenția contestatorului în raport cu cerința „Dovada înregistrării dispozitivului oferat în Registrul de Stat al Dispozitivelor Medicale”, a comunicat că „după înregistrarea operatorului, nu era posibil de către unii operatori economici să înregistreze dispozitivele medicale la Agenția Medicamentului. Respectiv, autoritatea contractantă fiind în situația în cazul în care era depășit termenul de valabilitate a ofertelor, să organizeze proceduri repetate de achiziționare a aceluiași tip de produse. Totodată, acest mecanism, prin declarație, este unul vădit contrar necesităților autorității contractante, or prin acest mecanism apare incertitudinea față de posibilitatea de înregistrare a acestor bunuri, cum și apare incertitudinea față de termenul real de efectuare a unei proceduri de achiziție. [...]”

Mai multe critici similare au fost aduse autorității contractante în procedura de achiziție centralizată a reagenților de laborator pentru necesitățile IMSP pentru anul 2023, nr. ocds-b3wdp1-MD-1658823517865. Într-una dintre pretenții înaintată pe 8 august 2022, un operator economic explică că, având în vedere faptul că toate locurile la AMDM pentru depunerea notificărilor erau ocupate până la 30 august, ar fi fost practic imposibilă depunerea unei notificări pentru un dispozitiv nou, astfel încât acesta să aibă statut de dispozitiv înregistrat până la depunerea ofertelor la 5 septembrie 2022.

Titlu	Întrebare primită
Pct.10 Dovada Înregistrării în Registrul de stat al Dispozitivelor medicale, cit si referinta la acest subiect din descrierea tehnica solicitata pentru fiecare lot in parte	09.08.2022 / 08:52
<p>Descriere</p> <p>CAPCS. Rugam sa intrati pe pagina AMDM si sa vedeti ca pana la 30 august nu sunt locuridisponibile pentru a depune notificările pentru înregistrarea DM. Va rugam sa ne explicati, cum putem participa in aceasta licitatie din 5 septembrie, cand nu mai avem nicio sansa sa inregistram DM. Dvs artificial reduceti concurenta in licitatie...si asta se vede cu ochiul liber... Solicitam sa ne raspundeti clar, cum putem participa in aceasta licitatie cand nu mai exista posibilitatea de a rezerva locuri pentru depunerea notificării la AMDM.</p>	
<p>↳ Pct.10 Dovada Înregistrării în Registrul de stat al Dispozitivelor medicale, cit si referinta la acest subiect din descrierea tehnica solicitata pentru fiecare lot in parte</p> <p>10.08.2022 / 14:03</p> <p><i>Buna ziua. Vor fi operate modificări la pct 16.10 din anunțul de participare și în specificațiile tehnice în parte ce ține de înregistrarea DM în Registrul Dispozitivelor Medicale.</i></p>	

Și în cadrul unei alte proceduri de achiziție, cu nr. [ocds-b3wdpl-MD-1659680065321](#), desfășurată în paralel, au fost înaintate solicitări de acceptare a altor documente în locul extrasului care ar confirma înregistrarea dispozitivelor: „Declarația de conformitate CE și/sau Certificat de conformitate CE și ISO 13485 sau ISO 9001 (în dependență de tipul produsului). Sau/si Declaratie pe propria raspundere a participantului, precum ca in cazul in care va fi desemnat castigator, isi asuma raspunderea de a inregistra produsul in Registrul de Stat al Dispozitivelor Medicale a Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale”.

Clarificări

Titlu	Întrebare primită
Vor fi acceptate doar dispozitivele medicale Înregistrate în Registrul de Stat al Dispozitivelor Medicale a Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale	10.08.2022 / 17:06
<p>Descriere</p> <p>Solicitam inlocuirea aceste conditii cu: Pentru bunurile neinregistrate în registrul de stat se va prezenta următoarele documente: Declarația de conformitate CE și/sau Certificat de conformitate CE și ISO 13485 sau ISO 9001 (în dependență de tipul produsului). Sau/si Declaratie pe propria raspundere a participantului, precum ca in cazul in care va fi desemnat castigator, isi asuma raspunderea de a inregistra produsul in Registrul de Stat al Dispozitivelor Medicale a Agentiei Medicamentului si Dispozitivelor Medicale!</p>	
<p>↳ Vor fi acceptate doar dispozitivele medicale Înregistrate în Registrul de Stat al Dispozitivelor Medicale a Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale</p> <p>18.08.2022 / 10:17</p> <p><i>Bună ziua. Se vor opera modificări la cerința privind înregistrarea bunurilor.</i></p>	

Într-o altă procedură de achiziție centralizată de reagenți, nr. [ocds-b3wdpl-MD-1665122329614](#), s-a specificat că operatorul economic desemnat câștigător urma să prezinte numărul de înregistrare la AMDM în decurs de 15 zile de la solicitare.

7	Declarație de la ofertant cu privire înregistrarea în Registrul de Stat al Dispozitivelor	<p>descrieri ofertelor:</p> <p>cu privire la prezentarea numărului de înregistrare la AMDM în termen de 15 zile de la solicitare autorității contractante. <i>Neprezentarea numărului de înregistrare în termenul menționat servește drept temei de descalificare a ofertei - original conform modelului atașat - confirmat prin aplicarea semnăturii electronice de către administratorul companiei indicat în Extrasul Registrului de Stat al persoanelor juridice sau de către persoana împuternicită atât și în cazul delegării sau împuternicirii persoanei, la ofertă se anexează actul/documentul de împuternicire. <i>Notă: pentru dispozitivele medicale înregistrate Registrul de Stat al Dispozitivelor Medicale se va prezenta dovada înregistrării (numărul de înregistrare/extrasul din Registrul de Stat al Dispozitivelor Medicale) până la termenul limită de depunere a ofertelor.</i></i></p> <p>Notă: *Vor fi contractate doar dispozitivele medicale înregistrate în Registrul de Stat al Dispozitivelor Medicale a Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, pentru care se va prezenta - extras din Registrul de Stat al Dispozitivelor Medicale .</p>	DA
---	---	---	----

În cadrul unei alte achiziții de reagenți, nr. ocds-b3wdp1-MD-1641890776399, se acceptau atât dispozitive înregistrate, cât și neînregistrate în Registrul de stat al dispozitivelor medicale. A fost precizat că pentru dispozitivele înregistrate se solicita prezentarea extrasului care confirmă acest lucru, în timp ce pentru dispozitivele neînregistrate se acceptau declarații de conformitate CE și/sau certificate de conformitate CE și ISO 13485 sau ISO 9001 în dependență de tipul produsului.

CAIET DE SARCINI Bunuri

Obiectul Achiziționarea centralizată a reagenților imunologici conform necesităților instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) pentru anul 2022 (REPETAT)

Autoritatea contractantă Centrul Pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate

Nr. Lot	Denumire Lot	Unitatea de măsură	Cantitatea	Specificarea tehnică deplină solicitată de către autoritatea contractantă	Valoarea estimată
1	HBs Ag set confirmativ	teste	2304	Cerințe generale*, de asemenea să fie incluși, în afară de controlul "+" și "-" calibratori. Metoda de determinare ELISA, set de 24 sau 48 sau 96 teste *Pentru dispozitivele medicale înregistrate în Registrul de Stat al Dispozitivelor Medicale a Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale să se prezinte - extras din în Registrul de stat al dispozitivelor medicale semnat electronic **Pentru dispozitivele medicale neînregistrate în registrul de stat se va prezenta următoarele documente: a) Declarația de conformitate CE și/sau Certificat de conformitate CE b) ISO 13485 sau ISO 9001 (în dependență de tipul produsului) *Toate specificațiile sus-menționate obligator confirmate documentar de producător semnate electronic **In ofertă se va indica codul/modelul/denumirea comercială a produsului pentru a putea fi identificat conform catalogului prezentat. * **	88 473,60
2	Anti HCoreAg IgM	teste	2976	Cerințe generale*, de asemenea să fie incluși, în afară de controlul "+" și "-" calibratori. Metoda de determinare ELISA, set 96 teste *Pentru dispozitivele medicale înregistrate în Registrul de Stat al Dispozitivelor Medicale a Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale să se prezinte - extras din în Registrul de stat al dispozitivelor medicale semnat electronic **Pentru dispozitivele medicale neînregistrate în registrul de stat se va prezenta următoarele documente: a) Declarația de conformitate CE și/sau Certificat de conformitate CE b) ISO 13485 sau ISO 9001 (în dependență de tipul produsului) *Toate specificațiile sus-menționate obligator confirmate documentar de producător semnate electronic **In ofertă se va indica codul/modelul/denumirea comercială a produsului pentru a putea fi identificat conform catalogului prezentat. * **	35 473,92
3	Anti HCV IgM	teste	2256	Cerințe generale*, de asemenea să fie incluși, în afară de controlul "+" și "-" calibratori. Metoda de determinare ELISA, set 96 teste *Pentru dispozitivele medicale înregistrate în Registrul de Stat al Dispozitivelor Medicale a Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale să se prezinte - extras din în Registrul de stat al dispozitivelor medicale semnat electronic **Pentru dispozitivele medicale neînregistrate în registrul de stat se va prezenta următoarele documente: a) Declarația de conformitate CE și/sau Certificat de conformitate CE b) ISO 13485 sau ISO 9001 (în dependență de tipul produsului) *Toate specificațiile sus-menționate obligator confirmate documentar de producător semnate electronic **In ofertă se va indica codul/modelul/denumirea comercială a produsului pentru a putea fi identificat conform catalogului prezentat. * **	30 681,60

Problema achiziției dispozitivelor sau altor tipuri de echipamente fără respectarea unor standarde minime de conformitate/calitate nu este nouă în procedurile de achiziții publice desfășurate de CAPCS. În anul 2021, în timpul pandemiei COVID-19, am scos în evidență, prin articole publicate pe pagina revizia.md, neregulile din achizițiile de echipamente de protecție pentru personalul medical, care nu aveau standarde EN conform recomandărilor Organizației Mondiale a Sănătății, deși Ministerul Sănătății stabilise obligativitatea aplicării recomandărilor OMS.

Limitarea concurenței în achizițiile publice de medicamente, dispozitive și alte bunuri medicale pentru necesitățile instituțiilor medicale publice

■ Specificații restrictive și limitarea concurenței în achizițiile de medicamente

Analizând documentația de atribuire pentru mai multe proceduri de achiziție, am identificat mai multe cazuri de specificații restrictive și de limitare a concurenței, expuse în cele ce urmează.

Achiziționarea medicamentelor necesare instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale pentru anul 2024 (Lista de bază repetat nr. 2 + Lista suplimentară repetat nr. 1), Licitația deschisă nr. ocds-b3wdp1-MD-1697704281654

Specificația tehnică pentru lotul nr. 34. Botulinum A toxin 500 U a fost formulată astfel încât corespundea unui singur produs – „Dysport® 500 U”. Această dozare este caracteristică doar acestui medicament, astfel încât denumirea lotului face referire expresă la produsul în cauză. La momentul desfășurării procedurii de licitație, acest produs nu se afla în Nomenclatorul de Stat al medicamentelor, motiv pentru care CAPCS a inclus în anunțul de participare posibilitatea de a oferta atât medicamente autorizate, cât și neautorizate. Asupra acestui lot a fost depusă o contestație, contestatorul invocând faptul că în Nomenclatorul Medicamentelor sunt incluse produse cu toxina botulinică autorizate, dar cu o altă dozare – 50 U, 100U și 200U, care nu pot fi oferite din considerentul că AC a restrâns concurența la un singur produs neautorizat. În viziunea contestatorului, concurența a fost redusă la zero, prin excluderea de la ofertare a medicamentelor autorizate în RM cu acceptarea celor neautorizate.

Contestatorul a solicitat modificarea denumirii lotului din „Botulinum A toxin 500 U” în „Botulinum A toxin”, cu indicarea în specificația tehnică a dozelor autorizate în RM – 50 – 200U cu mențiunea că sunt acceptate doar medicamente autorizate. ANSC a admis contestația, iar CAPCS a modificat anunțul de participare în felul următor – Botulinum A toxin 50-200 U/50-200 UI.

Alt lot contestat a fost lotul nr. 84 „Diltiazemum 5mg/m 5ml”. Pentru acest lot a fost solicitată forma farmaceutică – soluție injectabilă. Contestatorul a invocat că în RM nu a fost autorizat vreun produs cu DCI (denumirea comună internațională) „Diltiazemum” cu forma farmaceutică soluție injectabilă, cel puțin până la data întocmirii depunerii contestației, respectiv CAPCS a specificat că se acceptă produse autorizate și neautorizate. Contestatorul a invocat că acest medicament se produce și sub alte forme, cum ar fi pulbere+solvent, formă cu care intenționa să participe la licitație. În Nomenclatorul medicamentelor erau autorizate medicamente „Diltiazemum 5mg/m 5ml” sub forma pulbere+solvent. Astfel, contestatorul a solicitat modificarea specificației tehnice pentru lotul nr. 84 prin adăugarea și a formei farmaceutice „pulbere+solvent”, dar și cu acceptarea doar a produselor autorizate în RM.

Contestația a fost admisă. CAPCS a acceptat să modifice anunțul de participare, acceptând și forma de pulbere+solvent. Totuși nu au fost depuse oferte.

Achiziționarea medicamentelor necesare instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale pentru anul 2023 (Lista suplimentară), licitația publică nr. ocds-b3wdp1-MD-1658240361853 din 27.09.2022

În cadrul acestei proceduri de achiziție, CAPCS a mai utilizat denumiri comerciale, și anume:

- 1.** Nutriflex Lipid Peri (40g Aminoacizi+80g Carbohidrați+50g Lipide)/1250 ml, forma farmaceutică emulsie perfuzabilă, unitatea de măsură pungă tricompartimentală;
- 2.** Nutriflex Omega Special (70.1g Aminoacizi+180g Carbohidrați+50g Lipide)/1250 ml, forma farmaceutică emulsie perfuzabilă, unitatea de măsură pungă tricompartimentală;
- 3.** Doktor Mom Herbal Cough Lozenges, forma farmaceutică pastile, unitatea de măsură pastile.

Cu referire la acest aspect, în sistemul Mtender apar mai multe solicitări de clarificare. Autoritatea contractantă a răspuns la clarificări că pot fi ofertate și alte produse care corespund specificațiilor tehnice solicitate. Cu toate acestea, pentru loturile de Nutriflex au fost depuse oferte doar pentru preparatele cu denumirea comercială respectivă, de un singur operator economic. Prețurile oferite au fost cu 8,52%, respectiv cu 3,18% mai mari decât valoarea estimată de autoritatea

contractantă. Pentru lotul Doktor Mom Herbal Cough Lozenges nu au fost depuse oferte.

Acuzații de specificații restrictive am identificat și în achizițiile de reagenți/dispozitive medicale. În cadrul procedurii de achiziție de consumabile și reagenți de laborator întru realizarea Programului Național de control al Tuberculozei pentru anul 2022, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1629541303631](#). CAPCS a fost acuzat că ar favoriza un singur operator economic pentru loturile Lowenstein Jensen, tuburi, 8.0 ml pentru izolarea M. tuberculosis și Mediu Lowenstein Jensen, tuburi, 8.0 ml cu antibiotice.

Titlu
Lotul 88-89

Întrebare primită
08.09.2021 / 10:33

Descriere

Pentru loturile nr. 88 „Mediul Lowenstein Jensen, tuburi 8,0 ml pentru izolarea M.tuberculosis” și nr. 89 „Mediul Lowenstein Jensen, tuburi 8,0 ml cu antibiotice” echipament existent nu este. Tipurile date de tuburi pe care le indicați favorizați numai un furnizor pe piața Moldovei. Preluare probelor nu are nimic cu mărimea tubului și diametrul intern. Rog încă o dată specificația tehnică să schimbați în caz contrar depunem actele pentru contestație.

↳ Lotul 88-89

14.09.2021 / 14:45

Lotul nr. nr. 88 „Mediul Lowenstein Jensen, tuburi 8,0 ml pentru izolarea M.tuberculosis” va avea următoarea specificație tehnică „Mediul Lowenstein-Jensen pentru izolarea M. tuberculosis. Tub cu 8,0 ml mediu gata pentru utilizare, diametrul intern al gâtului tubului larg, nu mai mic de 16 mm. Capac din polipropilenă de densitate înaltă, ce se poate deschide/ închide ușor printr-o singură operație manuală. Produsele vor fi acceptate doar după efectuarea controlului calității și apariția vizibilă a creșterii în decurs de 14 zile din momentul incubării. Certificat CE sau declarațiile de conformitate în funcție de evaluarea conformității cu anexele corespunzătoare pentru produsul oferit”.

Și pentru o procedură repetată de achiziție a consumabilelor și reagenților [ocds-b3wdp1-MD-1652193203625](#) a fost pusă în discuție aceeași specificație tehnică.

Clarificări   Modificarea documentației de atribuire

Bună ziua , solicitam reevaluarea specificației tehnice cu diamteru fix de 17-18 și diametrul intern al tubului de 12mm. Diferiți furnizori au marimi diferite, conform ISO 13458/9001 mărimii nu sunt specificate și nu au un anumit stand sau platforma pentru marimile date.. Vă rog schimbarea mărimilor : lungimea tubului 150-160 mm diametrul extern al tubului 16-18 mm diametrul intern al gîtului tubului 10-12 mm. În caz contrar v-om fi nevoiți să contestăm, fapt încălcat conform legii Învigoare. Cistigatorul acestei licitatii ati favorizat numai un furnizor Imunolehnomed (MedExpert), cum credeti dupa faptul încălcarii este motivat sau nu? Dupa cum urmeaza v-om pune o contestație dacă nu se modifica specificația tehnică.

↳ Lot nr.5

01.06.2022 / 14:50

Bună ziua.

Având în vedere că specificațiile tehnice au fost elaborate și înaintate de către membrii comisiei de specialitate, CAPCS a expedit clarificarea Dvs. beneficiarului final și întru asigurarea respectării cadrului legal prezintă expunerea IMSP Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiciu” asupra acestora conform scrisorii de răspuns nr. 01-2/362 din 31.05.2022:

Pentru lotul nr. 5 Mediul Lowenstein Jensen, tuburi, 8.0 ml pentru izolarea M.tuberculosis specificațiile tehnice permit participarea la licitație a tuturor furnizorilor ale căror produse corespund următorilor parametri: diametrul extern al tubului să fie cuprins între 17-18 mm, diametrul intern al tubului nu mai mic de 12 mm, lungimea tubului cuprinsă între 150-160 mm.

Specificațiile tehnice au fost înaintate în corespundere cu necesitățile laboratoarelor de referință vizate. Dacă diametrul extern al tuburilor e mai mic de 17 mm, acestea nu obțin fixarea adecvată în suporturi, respectiv crește riscul distribuției neuniforme pe panta tubului a suspensiilor de microorganisme, favorizând în acest fel riscul de sorgere a suspensiilor micobacteriene și creșterea riscului de securitate biologică, dar și dificultăți de interpretare a rezultatelor testării sensibilității.

Specificațiile prezentate sunt legate de metodologia de lucru a laboratoarelor cu nivel de bio-securitate 2”plus” (doar 4 în republica de acest nivel), care implică lucrul cu suspensii micobacteriene, inclusiv multirezistente, și pot avea impact major asupra securității biologice pentru personalul laboratoarelor în cauză, precum și a rezultatelor testării. Pentru a favoriza participarea la licitație a tuturor furnizorilor, specificațiile tehnice includ anumite intervale de referință (unde este prezentă și marja de eroare). Aceste specificații sunt stipulate și în ghidul OMS.

Mulțumim pentru clarificarea depusă.

CAPCS a refuzat să modifice specificațiile tehnice, făcând referire la explicațiile IMSP Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc” referitor la această necesitate.

3.1. Termeni de livrare restrictivi

Achiziționarea medicamentelor necesare instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale pentru anul 2023 (centralizat repetat nr. 1), Licitația deschisă nr. ocds-b3wdp1-MD-1668612330906

Deși procedura de achiziție a fost inițiată la 16 noiembrie 2022, iar încheierea contractului nu putea avea loc mai devreme jumătatea lunii ianuarie 2023, prima tranșă de medicamente urma a fi livrată până la 28 februarie 2023.

La caz, a fost depusă o contestație, fiind înaintate pretenții de stabilire a unui termen de cel puțin 60 de zile începând cu data plasării comenzii, pornind de la timpul necesar pentru plasarea comenzii, fabricare, livrare etc:

- Plasarea comenzii la producător;
- Termen necesar pentru fabricare (4 – 8 săptămâni);
- Certificarea calității lotului de către producător;
- Transportul medicamentelor – pe cale terestră (4 săptămâni) sau maritimă (8 săptămâni);
- Certificarea calității de către AMDM.

CAPCS a fost de acord cu un termen de livrare de 45 de zile argumentând că „termenul de 45 de zile s-a calculat din termenii medii în care operatorul economic obține toate actele necesare pentru a realiza importul și termenul necesar pentru fabricarea în mare parte, transportul”.

ANSC a admis pretenția cu privire la termenii restrictivi de livrare din considerentul că CAPCS nu a prezentat probe concludente cu referire la faptul că termenul de 45 de zile ar fi suficient.

3.2. Cerințe restrictive în achizițiile de dispozitive medicale

■ Solicitarea dispunerii de centre specializate în unele localități ale RM

În cadrul procedurii de achiziție nr. [ocds-b3wdp1-MD-1695909003700](#) pentru achiziția de aparate auditive în vederea realizării Programului Național privind protezarea auditivă pentru anul 2024, CAPCS a stabilit cerința obligatorie „Prezența în republică a cabinetului autorizat de deservire a Protezelor Auditive ale companiilor, echipat cu utilajul necesar și specialiști de profil (Chișinău și pentru nordul republicii – Bălți)”. Această cerință a servit drept temei pentru depunerea unei contestații la ANSC. Contestatorul SC „Distribuitoare Prim” SRL a afirmat că această cerință le-ar limita dreptul de a participa la licitație, deoarece ei dețin doar un centru autorizat în mun. Chișinău. Conform explicațiilor contestatorului, în multe țări, cum ar fi România sau Danemarca, există doar câte un singur centru în capitala țării, respectiv nu este clar de ce ar fi necesar un al doilea centru în RM. Contestatorul a mai argumentat că pe parcursul anilor precedenți nu au existat plângeri sau pretenții referitor la suportul oferit de centrul din Chișinău „Licitațiile pentru achiziționarea aparatelor auditive în Moldova se efectuează deja de mulți ani și niciodată nu au existat probleme că persoanele din alte regiuni ale republicii (primesc aparate auditive din toate regiunile și nu numai în Chișinău) niciodată nu au fost invocate probleme de acordare a ajutorului/suportului necesar în capitală (pentru programare și etc.). Se acordă suport necesar pe o perioadă îndelungată, pe toată perioada de garanție și post garanție, a aparatelor auditive și niciodată nu au fost probleme de acordare a suportului necesar persoanelor. Nu suntem de acord cu această cerință și solicităm eliminarea acesteia.”

CAPCS a argumentat necesitatea păstrării cerinței obligatoriu cu privire la centrul specializat în mun. Bălți din considerentul că ar fi existat numeroase adresări și plângeri din partea adulților (pensionari, invalizi) din nordul republicii, care ar fi nevoiți să se deplaseze la Chișinău pentru fabricarea olivei individuale, apoi ajustarea aparatului auditiv și reglaj periodic a protezelor. Aceste argumente au fost însă respinse de ANSC ca vagi și insuficiente, din considerentul că nu poate fi constatată necesitatea obiectivă și reală pentru impunerea acestei cerințe, în lipsa unor documente probatorii, cum ar fi plângeri sau adresări la care se face referire.

3.3. Denaturarea concurenței în favoarea unui anumit operator economic

■ Achiziționarea de reagenți pentru dispozitive medicale oferite în comodat instituțiilor medicale

Reagenții pentru dispozitivele medicale sunt achiziționați atât de CAPCS, cât și de individual de instituțiile medicale. CAPCS achiziționează îndeosebi reagenți pentru dispozitive medicale/analizatoare în sistem deschis, care permit utilizarea unui spectru mai larg de reagenți de la diverși producători. Deși achiziționează și dispozitive în sistem închis pentru unele autorități contractante, de cele mai multe ori acestea sunt procurate prin proceduri desfășurate de instituțiile medicale. O problemă de denaturare a concurenței, sesizată în repetată rânduri, inclusiv de organismele de control, ține de procurarea reagenților în sistem închis pentru analizoare puse la dispoziție în comodat de unele companii farmaceutice. Aceasta poate duce la cheltuieli mai mari pentru instituțiile medicale beneficiare, dacă nu se iau în calcul costurile mari pentru reagenți și consumabile pentru unele astfel de analizoare. Acest lucru a devenit o obișnuință pentru unele instituții medicale, care au ajuns să solicite până și în anunțul de participare ca operatorul economic să le pună la dispoziție analizoare în sistem închis, atunci când procură reagenți.

În anunțul de participare pentru procedura de achiziție desfășurată de IMSP AMT Buiucani, nr. [ocds-b3wdp1-MD-1668518022466](#), se prevede expres că „Operatorul economic care va fi desemnat câștigător va pune la dispoziție în folosință gratuită un analizator identic celui din dotarea laboratorului (IMMULITE 2000 Xpi) pentru perioada contractului de achiziție a reactivelor cu negocierea ulterioară a condițiilor contractuale pentru perioada de comodat. La analizatorul pus la dispoziție, toate cheltuielile de întreținere și mentenanță să fie suportate de către operatorul

21.	Notă pentru - Reagenți și consumabile pentru analizatorul cu chemiluminiscentă Immulite 2000Xpi, Siemens	<p>1.Certificat CE -Copia originalului confirmată prin ștampila și semnătura participantului. 2.Adaptarea, calibrarea metodelor la analizator se va efectua de către furnizorul de reactivi care suportă toate riscurile și cheltuielile aferente.</p> <p>3. Prezentarea certificatelor de instruire a personalului eliberata de producator sau de alt organism recunoscut de acesta. 4.Operatorul economic care va fi desemnat câștigător va pune la dispoziție în folosința gratuită un analizator identic celui din dotarea laboratorului (IMMULITE 2000 Xpi) pentru perioada contractului de achiziție a reactivelor cu negocierea ulterioară a condițiilor contractuale pentru perioada de comodat.5. La analizatorul pus la dispoziție, toate cheltuielile de întreținere și mentenanță să fie suportate de către operatorul desemnat câștigător. 5.Calibratorii și materialele de calibrare trebuie să fie înregistrate în ordinea stabilită în mod obligatoriu de legislația Republicii Moldova în vigoare și să corespundă cu setul de reagenți (să fie de la același producător). 6. Ofertanții vor demonstra că reagenții, seturile de reagenți sunt păstrate pînă la livrare în condiții prevăzute de producător (la frigider, frigoriifer sau încăpere dotată cu echipament specific).</p>	da
-----	--	---	----

Aceste condiții au provocat nemulțumirea unor operatori economici, care au afirmat că toate cheltuielile suplimentare vor fi incluse în costul reagenților și a solicitat divizarea cantităților de reactivi pentru cele 36 poziții ale lotului respectiv pentru formarea corectă a prețului.

RAPORT DE MONITORIZARE

Titlu
Documentația de atribuire

Întrebare primită
30.11.2022 / 08:42

Descriere

Buna ziua, multstimată AC, După câte înțelegem, În cadrul procedurii de achiziție publică dată se solicită reactivi: - pentru analizatorul Immulite 2000Xpi din laboratorul AC, costul cărora include valoarea produsului plus cheltuielile pentru „suportul științific”; - pentru analizatorul ce urmează să vă pună la dispoziție Operatorul economic prin comodat, formarea prețului care ar include nu doar valoarea reactivilor plus „Suportul științific”, dar și cheltuieli pentru transportarea, instalarea, mentenanța și reparația în funcție de necesități a echipamentului de laborator. Astfel, costurile pentru reactivii utilizați la echipamentul dat în comodat vor fi mult mai mari. În acest context, solicităm divizarea cantităților de reactivi pentru toate cele 36 poziții ale lotului 5 pentru formarea corectă a prețului.

↳ Documentația de atribuire

30.11.2022 / 16:52

Buna seara! Stimăți operatori economici, conform articolul 37. Punct. (1) Specificațiile tehnice ale bunurilor, lucrărilor și serviciilor solicitate de autoritatea contractantă vor reprezenta o descriere exactă și completă a obiectului achiziției, astfel încât fiecare cerință și criteriu, stabilite de autoritatea contractantă, să fie îndeplinite.

Punct.(2) Specificațiile tehnice pot descrie și caracteristici referitoare la procesul sau metoda specifică de producție sau de execuție a lucrărilor, furnizare a bunurilor sau prestare a serviciilor solicitate sau la un proces specific pentru o altă etapă a ciclului de viață al acestora chiar și în cazul în care astfel de factori nu fac parte din substanța lor materială, cu condiția să aibă legătură cu obiectul contractului și să fie proporționale cu valoarea și obiectivele acestuia.

Punct(4) Specificațiile tehnice ale obiectului achiziției trebuie să corespundă cerințelor autorității contractante privind calitatea, eficiența, testarea, securitatea, dimensiunile, simbolurile, terminologia, ambalajul, modul de transportare, marcarea, etichetarea, procesele și metodele de producere, precum și procedeele de determinare a conformității lui cu cerințele din documentația de atribuire.

Reieșind din modul de funcționare a echipamentului, și necesitatea exploataării lui în condiții de siguranță conform recomandărilor producătorului, solicităm suportul post-vânzare a ofertantului pe partea de aplicații de către persoane instruite, pe care noi AC numim suport științific și anume punerea în lucru, calibrare, control, verificare, etc. precum și sprijinul acestuia de la producător în ceea ce privește unele situații de interpretare, corelare a rezultatelor sau situații stricte legate de reactivi (ex: rezultate care nu se încadrează în limitele controlului, rezultate incerte, fals negative, interferente, etc.) cu posibilitatea înlocuirii acestora la producător în baza reclamațiilor apărute. Deci, reieșind din explicațiile date nu este posibilă divizarea tocmai pentru formarea corectă a prețului având în vedere punerea la dispoziție a unui analizator de către ofertantul câștigător pentru lotul dat. Mulțumim. O seara reușită!

Lotul a fost atribuit ICS Diamedix Impex SRL

Ofertantul	Oferta final	Declarație pe proprie răspundere	Documentele OE	Statutul și decizia Grupului de lucru
ICS Diamedix Impex IDNO Codul: MD-IDNO-1012600019967	701 631.00 MDL achiziției fără TVA	<u>MTender ESPD</u> Declarație pe proprie răspundere		<u>Câștigătorul</u> 09.12.2022 / 17:15
Poseidongrup SRL IDNO Codul: MD-IDNO-1014600011116	919 999.20 MDL achiziției fără TVA	<u>MTender ESPD</u> Declarație pe proprie răspundere		În așteptare

IV.

Achizițiile de produse alimentare necesare pentru instituțiile de educație timpurie din mun. Chișinău: probleme identificate și indicatori de risc

Un alt domeniu vulnerabil în fața fenomenului corupției este și cel al educației. Încă în anul 2016 jurnaliștii de investigație au adus în vizorul public subiectul achizițiilor de produse alimentare, problemele depistate atunci, dar și lipsa măsurilor pentru a evita perpetuarea acelor practici. În acest raport, vom analiza achizițiile de produse alimentare pentru instituțiile de educație timpurie din mun. Chișinău pe parcursul anului 2022 și 2023.

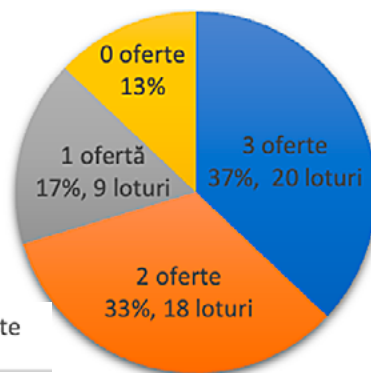
Așadar, în noiembrie 2021, Direcția Generală Educație Tineret și Sport din Chișinău a demarat achiziția de [produse alimentare necesare pentru instituțiile de educație timpurie din mun. Chișinău, pentru perioada anului ianuarie – iunie 2022](#), cu o valoare estimată de 81 209 360,52 MDL. Pe data de 04.01.2022 [au fost înregistrate 96 contracte](#) de către Agenția Achiziții Publice, cu companiile desemnate câștigătoare în cadrul procedurii de achiziție. Ulterior, au fost înregistrate încă 94 contracte de majorare sau micșorare a valorii contractului.

Asigurarea concurenței în cadrul achiziției de produse alimentare pentru perioada iulie – decembrie 2022:

Din numărul total de loturi, anunțat de către autoritatea contractantă, la 20 de loturi au participat câte 3 ofertanți, la 18 loturi au participat câte 2 ofertanți și la 9 loturi a participat câte un singur ofertant.

numărul de participanți în cadrul procedurii

■ 3 oferte ■ 2 oferte ■ 1 ofertă ■ 0 oferte

Sursa datelor: [MTender](#)

Observăm că în cazul celor 9 loturi, unde a fost depusă câte o ofertă, s-a achiziționat pește, lapte, carne de curcan, zahăr, ulei, drojdie, prune uscate. Despre achizițiile de pește din cadrul procedurii de achiziție de produse alimentare necesare pentru instituțiile de educație timpurie din mun. Chișinău pentru ianuarie – iulie 2021, [echipa AGER a scris și anterior](#). Câștigătoare a fost desemnată atunci „Pascolina SRL”, care a prezentat însă un certificat de conformitate pentru un alt produs, decât cel solicitat de către autoritatea contractantă, și cu un termen de valabilitate mai mic decât cel solicitat de către AC. Monitorizând acea procedură, AGER a constatat următoarele:

„În rezultatul constatării mai multor neconformități în oferta câștigătoare a operatorului economic „Pascolina” SRL, ANSC anulat decizia de atribuire pentru loturile de pește merluciu și a dispus reexaminarea ofertelor prin Decizia Nr. 03D-53-21 Data: 01.02.2021.

Totuși, Direcția Generală Educație Tineret și Sport nu a așteptat emiterea Deciziei ANSC, încheind contracte de valoare mică pentru achiziționarea de pește fileu cu operatorul economic „Pascolina” SRL. Încheierea contractelor de achiziție se confirmă prin scrisoarea șefului adjunct al DGETS, Andrei Păvăloi din 28.01.2021, deci mai devreme decât emiterea deciziei ANSC. Acest lucru denotă sfidarea intenționată a dispozițiilor ANSC de către DGETS. Motivul invocat este evitarea perturbării alimentării copiilor prin lipsa din meniu a peștelui (care expira curând și respectiv nu mai putea fi comercializat).

Șeful adjunct al DGETS a refuzat să pună la dispoziție copiile de pe contractele de achiziții, motivând că acestea ar conține date ce constituie secret comercial. Acest refuz contravine Legii 131/2015 privind achizițiile publice, care garantează principiul transparenței în achizițiile publice, reieșind din interesul cetățenilor de a cunoaște despre modul de utilizare a banilor publici.”

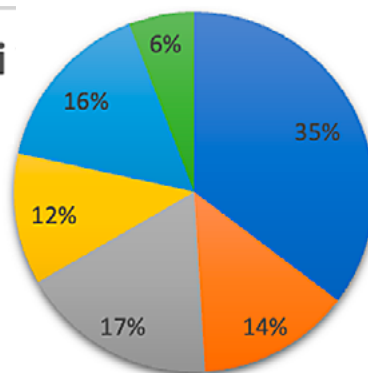
Deși autoritatea contractantă a desemnat câștigătoare o ofertă neconformă și a ignorat și decizia ANSC, observăm că în cadrul procedurii din 2022 niciunul dintre operatorii economici participanți nu a depus o contestație la ANSC pe marginea documentației de atribuire sau deciziei de atribuire ale autorității contractante. La lotul pentru furnizarea acestui produs instituțiilor subordonate DETS Centru, Buiucani și Ciocana a și participat un singur ofertant – „Pascolina”, căruia i-a fost atribuit contractul. Doar pentru instituțiile subordonate DETS Botanica, DETS Rîșcani, IET nr. 199 și IET nr. 152 au participat trei ofertanți, contractul fiind atribuit lui „AVT LUX COM”.

Lotul		Numărul lotului		
Fileu de pește, neglazurat. Pentru nstituițiile subordonate DETS sec.Centru; DETS sec.Buiucaeni; DETS sec.Ciocana;		ef0e88b8-ec05-47c3-af60-cb5c048b3099		
Ofertantul	Oferta final	Declarație pe proprie răspundere	Documentele OE	Statutul și decizia Grupului de lucru
Pascalina IDNO Codul: MD-IDNO-1009600025979	7 692 300.00 MDL achizitiei fără TVA	MTender.ESPD Declarație pe proprie răspundere		Căștigătorul 29.12.2021 / 09:14
Lotul		Numărul lotului		
Fileu de pește, neglazurat. Pentru instituțiile subordonate:DETS sec.Botanica; DETS sec.Rișcani; IET nr.199, IET nr.152		09811638-8788-4021-b125-668509591537		
Ofertantul	Oferta final	Declarație pe proprie răspundere	Documentele OE	Statutul și decizia Grupului de lucru
SRL Viocris-Impex IDNO Codul: MD-IDNO-1006600032107	7 233 445.80 MDL achizitiei fără TVA	MTender.ESPD Declarație pe proprie răspundere		Refuzat 21.12.2021 / 15:08
AVT LUX COM IDNO Codul: MD-IDNO-1014600040053	7 295 961.60 MDL achizitiei fără TVA	MTender.ESPD Declarație pe proprie răspundere		Căștigătorul 29.12.2021 / 09:17
Pascalina IDNO Codul: MD-IDNO-1009600025979	7 347 445.20 MDL achizitiei fără TVA	MTender.ESPD Declarație pe proprie răspundere		În așteptare

În mai 2022, DGETS a anunțat o nouă procedură de achiziționare a produselor alimentare pentru instituțiile de educație timpurie din mun. Chișinău, pentru perioada iulie – decembrie 2022, cu o valoare estimată de 91 512 439, 20 MDL. Referindu-ne la a doua procedură de achiziție, observăm că din numărul total de loturi, anunțat de către autoritatea contractantă – 51 loturi, la 18 loturi a participat doar câte un ofertant, la 7 loturi au participat 2 ofertanți, la 9 loturi au participat 3 ofertanți, la 6 loturi – 4 ofertanți, la 8 loturi – 5 ofertanți și la 3 loturi – 6 ofertanți. Pe data de 26.07.2022 au fost semnate 113 contracte de achiziții publice, iar, ulterior, pe data de 27.09.2022 au mai fost semnate 39 acorduri de majorare sau micșorare.

Asigurarea concurenței în cadrul achiziției de produse alimentare pentru perioada iulie – decembrie 2022

numărul de participanți în cadrul procedurii

Sursa datelor: [MTender](#)

■ 1 ofertă ■ 2 oferte ■ 3 oferte ■ 4 oferte ■ 5 oferte ■ 6 oferte

În cadrul acestei proceduri fiind depuse 3 contestații de către operatorii economici: VIOCRIS-IMPEX, AVT LUX COM SRL și Carnprodlux SRL.

Contestațiile depuse de către „Carnprodlux” SRL și cea depusă de către „Viocris Impex” SRL, pe marginea rezultatelor desfășurării procedurii de achiziție publică nr. MD-1653575519745 din 30.06.2022, privind achiziția „Produse alimentare necesare pentru instituțiile de educație timpurie din mun. Chișinău pentru perioada anului iulie – decembrie 2022” au fost respinse ca neîntemeiate, pe când contestația nr. 02/541/22 din 18.07.2022, depusă de către „AVT LUX COM” SRL, pe marginea rezultatului desfășurării procedurii de achiziție publică a fost admisă.

Una din pretențiile contestatorului „AVT LUX COM” SRL se referă la decizia autorității contractante de a respinge oferta acestuia din motivul necorespunderii cerințelor de calificare. Astfel, potrivit anunțului de participare, autoritatea contractantă a solicitat la pct. 15 subpct. 17 – „Declarație prin care agentul economic se obligă să livreze comenzile în cantitățile solicitate conform graficului de livrare și la solicitarea DETS de sector – în original, confirmat prin aplicarea semnăturii electronice”. **Autoritatea contractantă, în scopul prevenirii anumitor riscuri în timpul executării viitorului contract atribuit operatorului economic desemnat câștigător pentru lotul contestat, prin scrisoarea nr. 01-18/2140 din 07.07.2022, a solicitat „AVT LUX COM” SRL clarificări pe marginea posibilității garantării livrării în termen a produsului în cantitățile necesare**, după cum identificăm menționat în Decizia ANSC. Așadar, au fost solicitate următoarele documente: documentele contabile confirmative privind stocurile de Fileu de pește “merluccius hubbi”, neglazurat (fără gheață), fără piele (cu excepția declarației pe propria răspundere. Iar în cazul în care a fost inițiată o procedură de import a produsului Fileu de pește “merluccius hubbi”, neglazurat (fără gheață), fără piele, urmează să prezinte contractul încheiat cu producătorul, contractul de transport și invoice, precum și alte acte care confirmă importul produsului și disponibilitatea lui la data semnării contractului.

Deși în scrisoarea expediată ca răspuns la solicitarea AC, operatorul economic a atașat Invoice AKV 0555 din 20.04.2022, Contractul nr. 04/01/2022 din 04.01.2022 încheiat cu SRL “Akvelita37 UAB”, Invoice VPL 893006 din 04.07.2022, Scrisoarea de trăsură nr. SOV03547003 din 28.06.2022, reprezentanții grupului de lucru au considerat că ofertantul a prezentat un răspuns evaziv și neconvingător, fără a prezenta argumente elocvente pentru autoritatea contractantă, motiv pentru care ofertantul „AVT LUX COM” SRL a fost descalificat. Mai mult decât atât, ANSC constată în decizia sa că *autoritatea contractantă în documentația de atribuire nu a indicat o cerință minimă de stocuri de produs aferent lotului ofertat disponibil la etapa de depunere/evaluare a ofertelor. Prin urmare, acțiunile de respingere a ofertei avantajoase din punct de vedere economic fără a se asigura că ofertantul*

respectiv într-adevăr nu este în măsură să execute contractul de achiziție publică, în condiții în care oferta corespunde tuturor cerințelor expuse în documentația de atribuire, iar ca instrument de asigurare autoritatea a prevăzut prezentarea garanției de bună execuție a contractului, ar fi o măsura disproporțională și ar contravine principiilor statuate în art.7 din Legea nr.131/2015.

În concluzie, în situația din speță, Agenția constată că autoritatea contractantă nu a venit cu unele dovezi sau argumente concludente care ar proba că livrarea bunurilor propuse de „ AVT LUX COM ” SRL nu ar putea fi efectuată în timp util, dar a interpretat extensiv, individual legislația aferentă domeniului evaluării conformității, ceea ce în consecință determină admiterea pretențiilor contestatorului și dispunerea măsurilor de remediere, subsecvent, impune ca aceasta să-și revizuiască decizia prin aplicarea principiului tratamentului egal și finalizarea procedurii conform Legii nr. 131/2015.¹

Conform informației din sistemul electronic MTender, autoritatea contractantă a desemnat, ulterior, câștigătoare oferta „AVT LUX COM” SRL, pe data de 29 august 2022.

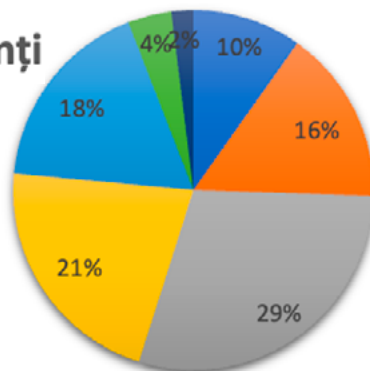
Pentru a asigura cu produse alimentare instituțiile de educație timpurie din mun. Chișinău (ianuarie – iunie 2023), [DGETS a demarat procedura de achiziție în noiembrie 2022](#), cu o valoare estimată de 89 217 449, 30 MDL. Pe 09.01.2023 au fost semnate [89 de contracte de achiziție publică](#), iar, ulterior, în perioada 01–28.08.2023 au mai fost încheiate 66 contracte de majorare sau micșorare a valorii contractelor inițiale.

În ceea ce privește asigurarea concurenței și participarea activă a operatorilor economici la această procedură, observăm că din numărul total de loturi, anunțat de către autoritatea contractantă – 51 loturi, la 8 loturi a participat doar câte un ofertant, la 15 loturi au participat 2 ofertanți, la 11 loturi au participat 3 ofertanți, la 9 loturi – 4 ofertanți, la 2 loturi – 5 ofertanți și la 1 lot – 6 ofertanți, iar 5 loturi au fost anulate pentru ca nu a fost depusă vreo ofertă.

¹ Decizia ANSC 03D-499-22 <https://elo.ansc.md/DownloadDocs/DownloadFileServlet?id=63998>

Asigurarea concurenței în cadrul achiziției de produse alimentare pentru perioada ianuarie – iunie 2023

numărul de participanți în cadrul procedurii

■ 0 oferte ■ 1 ofertă ■ 2 oferte ■ 3 oferte ■ 4 oferte ■ 5 oferte ■ 6 oferte

Pentru cele 5 loturi unde nu a fost depusă nicio ofertă, a fost desfășurată o procedură repetată în decembrie 2022, în cadrul căreia doar pentru 1 lot au fost depuse două oferte, iar pentru restul de 4 loturi – câte o ofertă. Niciun participant la procedură nu a depus contestație la ANSC.

Pe data de 18.01.2023, SC „Viocris-Impex” SRL a depus o contestație pe marginea rezultatelor desfășurării procedurii, iar pe data de 26.01.2023, o altă contestație a fost depusă de către „AMAGER COM” SRL². Pretențiile operatorului economic „Viocris-Impex” vizau refuzarea ofertei acestuia, deși avea cel mai mic preț, pe motivul necorespunderii mostrei fileului de pește (deoarece depășea limita de apă care trebuie să o conțină fileul pește neglazurat). Din Decizia ANSC aflăm că, *Din conținutul actului emis, se constată că în cadrul evaluării ofertei și examinării mostrelor prezentate, grupului de lucru al Direcției Generale Educație, Tineret și Sport i-au apărut suspiciuni privind calitatea produsului, iar în legătură cu acest fapt, mostrele au fost supuse unui raport de încercări. Potrivit raportului de încercări nr. 7825-C din 29.12.2022, efectuat de Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare s-a constatat că cantitatea apei a produsului prezentat de SRL „Viocris – Impex” constituie 9,0%. Agentul economic a considerat soluția grupului de lucru ca neîntemeiată, iar motivele care au stat la baza deciziei de respingere – netransparente, neobiective, părtinitoare față de ofertantul câștigător, avînd în vedere că raportul de încercări a fost efectuat cu încălcarea procedurilor de prelevare a probelor. Mai mult decât atât, „Viocris – Impex” a precizat în textul contestației că producătorul produsului prezentat de SRL „Viocris-Impex”, cît cel prezentat de*

² Decizia ANSC 03D-99-23 <https://elo.ansc.md/DownloadDocs/DownloadFileServlet?id=71147>

oferantul câștigător este ARGENTINA, punând la îndoială obiectivitatea, corectitudinea și imparțialitatea deciziei grupului de lucru, care a respins oferta prezentată de contestatar și a acceptat o ofertă, cu același produs (deci care, ipotetic, ar avea aceeași cantitate de apă ca și a produsului oferit de către contestatar).

În opinia sa, autoritatea contractantă a menționat: Ce ține afirmația contestatorului precum că, mostra nu ar fi fost păstrată timp de 5 zile în condiții corespunzătoare, explicând prin aceasta procentul ridicat al fracției masice de apă raportat la masa netă a produsului de pește, este lipsită de raționamente logice. Or, mostra de fileu de pește prezentată este un produs înghețat, ambalat și sigilat, care a fost păstrat în modul corespunzător, în congelator, fără a fi desigilat. În aceste condiții, este imposibilă modificarea cantității de apă prezente în acest produs. Mai mult, dacă admitem faptul că produsul înghețat nu a fost păstrat în modul corespunzător, atunci gheața din produs trece în formă lichidă, iar conform legilor fizicii, dimensiunea moleculelor de apă topită este mult mai mică decât până la înghețare. Prin urmare, procentul fracției masice de apă raportat la masa netă a produsului este în descreștere la fiecare procedură repetată de dezghețare, și nu invers. Mai mult, grupul de lucru poartă responsabilitate pentru păstrarea corespunzătoare a mostrelor prezentate de către ofertanți. Iar referitor la argumentul contestatarului precum că, „producătorul produsului prezentat de către SRL „Viocris Impex” cât și cel prezentat de ofertantul câștigător este Argentina” este unul insignifiant, deoarece Argentina este țara de producere a produsului, iar acest fapt nu garantează că produsul livrat este de aceeași calitate. Or, calitatea produsului diferă în dependență de procesul de prelucrare, ambalare și păstrare aplicat de către fiecare furnizor în parte din țara respectivă. Iar participantul ce a fost declarat câștigător, s-a expus cu privire la acest aspect și a subliniat că producătorii loturilor prezentate sunt diferiți, precum și metoda de preparare diferită utilizată de aceștia [...] în Argentina există două modalități de preparare a peștelui fileu de merluciu hubsi și anume Sea Frozen (înghețat pe mare) și Land Frozen (înghețat pe uscat), informație care în mod obligatoriu este indicată în certificatul veterinar a producătorului..

Analizând documentele încărcate de către „Pascolina” și „Viocris – Impex”, am identificat că, deși coincide țara de proveniență a produsului, producătorii ar putea fi totuși diferiți.

În formularul cu specificațiile tehnice, „Pascolina” a indicat că țara de proveniență este Argentina, Namibia, fără a preciza denumirea producătorului de la care importă produsul. În celelalte documente atașate de către acest agent economic la oferta sa nu am reușit să identificăm denumirea producătorului.

RAPORT DE MONITORIZARE

Lotul 9. Fileu de pește, neglazurat. Pentru instituțiile subordonate:DETS sec.Centru; DETS sec.Bucucani; DETS sec.Ciocana	Argentina, Namibia Preambalare-R. Moldova SRL Pascoina	Argentina, Namibia Preambalare-R. Moldova SRL Pascoina	Fileu de pește „merluccius hubbsi”, neglazurat (fără gheață) fără piele, greutatea 120-200 gr/bucata. Se livrează cu transport care necesită regim termic special. Ambalat a câte 2-5 kg în polietilenă și cutii de carton; La preambalarea produsului se va ține cont de prevederile stipulate în Legea nr.296/2017 și Legea nr.279/2017, art.8; Legea nr.306/2018; Acte ce denotă calitatea produsului: certificat sanitar-veterinar, certificat de conformitate/ declarație de conformitate; certificate de calitate; Certificat ISO. Livrare: Două ori în săptămână	Fileu de pește „merluccius hubbsi”, neglazurat (fără gheață) fără piele, greutatea 120-200 gr/bucata. Se livrează cu transport care necesită regim termic special. Ambalat a câte 2-5 kg în polietilenă și cutii de carton; La preambalarea produsului se va ține cont de prevederile stipulate în Legea nr.296/2017 și Legea nr.279/2017, art.8; Legea nr.306/2018; Acte ce denotă calitatea produsului: certificat sanitar-veterinar, certificat de conformitate/ declarație de conformitate; certificate de calitate; Certificat ISO. Livrare: Două ori în săptămână	Standard de referință:HG 435 din 28.05.2010, FOCT 3948-90; FOCT 3848-2016;
Lotul 10. Fileu de pește, neglazurat. Pentru instituțiile subordonate:DETS sec.Botanica; DETS sec.Rîșcani; IET nr.199 nr.152	Argentina, Namibia Preambalare-R. Moldova SRL Pascoina	Argentina, Namibia Preambalare-R. Moldova SRL Pascoina	Fileu de pește „merluccius hubbsi”, neglazurat (fără gheață) fără piele, greutatea 120-200 gr/bucata. Se livrează cu transport care necesită regim termic special. Ambalat a câte 2-5 kg în polietilenă și cutii de carton; La preambalarea produsului se va ține cont de prevederile stipulate în Legea nr.296/2017 și Legea nr.279/2017, art.8; Legea nr.306/2018; Acte ce denotă calitatea produsului: certificat sanitar-veterinar, certificat de conformitate/ declarație de conformitate; certificate de calitate; Certificat ISO. Livrare: Două ori în săptămână	Fileu de pește „merluccius hubbsi”, neglazurat (fără gheață) fără piele, greutatea 120-200 gr/bucata. Se livrează cu transport care necesită regim termic special. Ambalat a câte 2-5 kg în polietilenă și cutii de carton; La preambalarea produsului se va ține cont de prevederile stipulate în Legea nr.296/2017 și Legea nr.279/2017, art.8; Legea nr.306/2018; Acte ce denotă calitatea produsului: certificat sanitar-veterinar, certificat de conformitate/ declarație de conformitate; certificate de calitate; Certificat ISO. Livrare: Două ori în săptămână	Standard de referință:HG 435 din 28.05.2010, FOCT 3948-90; FOCT 3848-2016;

Iar „Viocris – Impex” a precizat în formularul cu specificații tehnice următoarele:

Denumirea bunurilor	Denumirea modelului bunului	Țara de origine	Produ-cătorul	Specificarea tehnică deplină solicitată de către autoritatea contractantă	Specificarea tehnică deplină propusă de către ofertant	Standarde de referință
1	2	3	4	5	6	7
Bunuri						
Lotul 9						
Fileu de pește	Fileu de pește	Argentina	Pescados Ruben	Fileu de pește "merluccius hubbsi", neglazurat(fără gheață) fără piele, greutatea 120-200 gr/bucata. Se livrează cu transport care necesită regim termic special. Ambalat a câte 2-5 kg în polietilenă și cutii de carton; Acte ce denotă calitatea produsului: certificat sanitar-veterinar, certificat de conformitate/declarație de conformitate, certificate de calitate; Certificat ISO. Livrarea : Două ori în săptămână.	Fileu de pește "merluccius hubbsi", neglazurat(fără gheață) fără piele, greutatea 120-200 gr/bucata. Se livrează cu transport care necesită regim termic special. Ambalat a câte 2-5 kg în polietilenă și cutii de carton; Acte ce denotă calitatea produsului: certificat sanitar-veterinar, certificat de conformitate/declarație de conformitate, certificate de calitate; Certificat ISO. Livrarea : Două ori în săptămână.	Standard de referință: HG 435 din 28.05.2010. FOCT 3948-90; FOCT3848-2016; La preambalarea produsului se va ține cont de prevederile stipulate în Legea nr. 296/2017 și Legea nr. 279/2017, art.8; Legea nr. 306/2018;

Probabil, de aici a și apărut confuzia că ar fi vorba despre același producător.

O altă contestație a fost depusă de către operatorul economic „Amager – Com” vizând două aspecte:

1. Conformitatea ofertei depuse de către acesta, făcând referire la faptul că acele concluzii ale raportului de încercări, efectuat de către Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare (la solicitarea autorității contractante) nu pot fi luate în considerare
2. Autoritatea contractantă nu a solicitat în mod expres etichetarea mostrelor de fileu de pește, prin urmare, oferta nu putea fi respinsă pe motiv că etichetarea nu a fost efectuată în conformitate cu HG nr. 996 din 20.08.2003, despre aprobarea Normelor privind etichetarea produselor chimice de menaj.

În ceea ce privește raportul de încercări efectuat, „Amager-Com” a considerat că autoritatea contractantă a încălcat procedura. Astfel, deși mostrele au fost prezentate pe data de 22.12.2022, la laborator acestea au fost primite abia pe data de 27.12.2022. Deși contestatarul face referire la o procedură de prelevare a probelor conform GOST 31339, precizăm că acesta a fost anulat.

GOST 31339-2006

Рыба, нерыбные объекты и продукция из них. Правила приемки и методы отбора проб

- Statut standard: Anulat
- Nr. pagini: 16
- Valabil: Nu

Concluzionând, contestatarul subliniază că *Conform raportului în cauză, fracția masică de apă raportată la masa netă a fost determinată în baza SM STB 974?:2003 GOST 8756.1-79 care este anulat. Laboratorul a calculat fracția masică de apă, pe un act normativ abrogat, respectiv care nu mai este aplicabil.*

În ceea ce privește al doilea aspect din contestația depusă, agentul economic precizează că autoritatea contractantă a făcut referire la o Hotărâre de Guvern abrogată:

„Hotărîrea Guvernului nr. 996/2003 despre aprobarea Normelor privind etichetarea produselor alimentare și Normelor privind etichetarea produselor chimice de menaj (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 189-190, art. 1046) se modifică după cum urmează: [...] 2) anexa nr. 1 se abrogă.”

Norma la care face referință autoritatea contractantă (inclusiv tot Capitolul IV) este în Anexa nr. 1 la Hotărîrea Guvernului nr. 996/2003 care este abrogată încă începînd cu 02.11.2018. Astfel, autoritatea contractantă s-a baza pe o normă abrogată pentru a descalifica oferta contestatorului, fapt ce contravine principiului legalității conșințit în art. 7 din Legea nr. 131/2015.

În decizia sa 03D-99-23, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor a menționat că *evaluarea unor mostre în baza rapoartelor de încercări efectuate de către organisme acreditate, nu reprezintă o practică contrară prevederilor actelor normative din domeniul achizițiilor publice. Cu toate acestea, la caz, autoritatea contractantă nu a asigurat un nivel de transparență adecvat, astfel încât, să nu poată fi pusă la îndoială imparțialitatea acesteia în procesul de evaluare a mostrelor, iar în acest sens, vor fi reținute argumentele contestatorilor, în special, argumentele „AMAGER COM” SRL [...] or păstrarea corespunzătoare sau neco-*

responsabile a produselor alimentare are impact direct asupra caracteristicilor organoleptice ale produselor alimentare, iar o păstrare a mostrelor de către autoritatea contractantă timp de 5 zile, fără certitudinea că aceasta a putut efectiv asigura condiții de păstrare optime pentru produsele din pește supuse expertizării în cadrul laboratorului specializat, nu poate fi considerată o acțiune ce nu ar fi în contradicție cu principiile de reglementare a achizițiilor publice, în special, cu principiul transparenței.

Același operator economic a analizat și documentele ce constituie oferta depusă de către agentul economic declarat câștigător, identificând mai multe neconformități, despre care s-a expus și ANSC, concluzionând că *având în vedere argumentele expuse de către părți, Agenția concluzionează că autoritatea contractantă nu a examinat cu diligența necesară ofertele depuse de către participanți, cu scopul de a stabili dacă acestea corespund sau nu cerințelor solicitate. Mai mult, potrivit normelor menționate, orice decizie privind admiterea sau respingerea unei oferte trebuie fundamentată pe o evaluare temeinică a ofertei, sub toate aspectele acesteia, cât și pe probe concludente, iar conform art. 7 lit. k) din Legea nr. 131/2015, desfășurarea unei proceduri de achiziție publică, are loc prin aplicarea principiului asumării răspunderii în cadrul procedurilor de achiziție publică, aceasta fiind esențială pentru asigurarea profesionalismului, legalității, tratamentului egal imparțialității și independenței deciziilor adoptate pe parcursul derulării acestui proces, principiul dat, presupunând inclusiv și obligația de a raporta și de a răspunde pentru consecințele acțiunilor și deciziilor luate. Prin urmare, decizia ANSC a fost să admită ambele contestații depuse și să anuleze decizia de atribuire a contractului de achiziții publice.*

Lotul
Fileu de pește, neglazurat. Pentru instituțiile subordonate DETS sec.Centru; DETS sec.Buiucani; DETS sec.Ciocana;

Numărul lotului
 9dded14f-84af-4484-be92-c36964479486

Ofertantul	Oferta finală	Declarație pe proprie răspundere	Documentele OE	Statutul și decizia Grupului de lucru
SRL Viocris-Impex IDNO Codul: MD-IDNO-1006600032107	6 508 700.00 MDL achiziției fără TVA	<u>MTender ESPD</u> Declarație pe proprie răspundere		<u>Refuzat</u> 16.12.2022 / 10:24
AMAGER-COM IDNO Codul: MD-IDNO-1003600104096	6 533 100.00 MDL achiziției fără TVA	<u>MTender ESPD</u> Declarație pe proprie răspundere		<u>Refuzat</u> 16.12.2022 / 10:25
Pascalina IDNO Codul: MD-IDNO-1009600025979	6 984 500.00 MDL achiziției fără TVA	<u>MTender ESPD</u> Declarație pe proprie răspundere		<u>În cauză</u> 16.12.2022 / 10:00

Lotul
Fileu de pește, neglazurat. Pentru instituțiile subordonate:DETS sec.Botanica; DETS sec.Rișcani; IET nr.199, IET nr.152

Numărul lotului
 f36809ff-64ee-4057-979c-4063b54a4d47

Ofertantul	Oferta finală	Declarație pe proprie răspundere	Documentele OE	Statutul și decizia Grupului de lucru
AMAGER-COM IDNO Codul: MD-IDNO-1003600104096	5 065 875.00 MDL achiziției fără TVA	<u>MTender ESPD</u> Declarație pe proprie răspundere		<u>Refuzat</u> 16.12.2022 / 10:27
SRL Viocris-Impex IDNO Codul: MD-IDNO-1006600032107	5 068 250.00 MDL achiziției fără TVA	<u>MTender ESPD</u> Declarație pe proprie răspundere		<u>Refuzat</u> 16.12.2022 / 10:28
Pascalina IDNO Codul: MD-IDNO-1009600025979	5 438 750.00 MDL achiziției fără TVA	<u>MTender ESPD</u> Declarație pe proprie răspundere		<u>În cauză</u> 16.12.2022 / 10:00

Conform informațiilor din sistemul MTender, contractul nu a fost atribuit niciunui operator economic. Și o procedură repetată, în acest context, a fost anunțată în aprilie 2023, cu o valoare estimată de 15 172 500 MDL. Până a demara însă această procedură repetată, autoritatea contractantă a optat pentru NFP (procedura de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare). Două contestații au fost depuse cu privire la cerințele restrictive din documentația de atribuire a acestei proceduri, de către „AMAGER – COM” și „Viocris – Impex”. În textul Deciziei ANSC Nr. 03D-160-23 din 20.03.2023, identificăm pretențiile contestatarilor, și anume:

- AC nu a publicat și comunicat anunțul de participare integral.

Deși acesta a fost expediat, conținea doar ultima pagină cu pct. 24–37, respectiv lipsesc cerințele de organizare a procedurii de achiziție, inclusiv cerințele de calificare și selecție. În acest context, contestatorul nici măcar nu cunoaște ce documente să depună la licitație. În acest sens, contestatarul „Viocris – Impex” a precizat că autoritatea contractantă, sub pretextul unor motive tehnice, a recunoscut că nu a expediat anunțul de participare, cerințele de organizare a procedurii de achiziției, inclusiv cerințele de calificare și selecție fiind expediate la data de 20.02.2023 [n.a. Termenul – limită pentru depunerea ofertelor fiind 21.02.2023, ora 10:00]

- Cerințele tehnice restrictive

Autoritatea contractantă discriminatoriu solicită ca fileul de pește să fie înghețat pe vas marin fabrică (sea frozen): "Metoda de înghețare a peștelui Sea frozen/Fulger 3 (ceea ce se va specifica în documentația primară a acestuia)." (documentația standard pag. 46).

În argumentarea poziției sale, autoritatea contractantă a menționat că:

Cât privește alegațiile contestatorului precum că, autoritatea contractantă nu a publicat și comunicat anunțul de participare integral, acestea sunt neîntemeiate, or fiecare participant la procedura de negociere menționată a avut acces la anunțul de participare integral. Iar în cazul apariției careva neclarități legate de anunțul de participare, orice operator economic interesat are dreptul de a solicita clarificări privind documentația de atribuire, în temeiul art. 35 Legea privind achizițiile publice.

Referitor la acuzația contestatorului că cerințele tehnice sunt restrictive, explicăm că autoritatea contractantă în acțiunile sale se conduce de principilul interesului superior al copilului, și depune efort constant ca în alimentația acestora să fie prezente doar produse de calitate.

Or, durata de depozitare a peștelui/produselor acvatice congelate și implicit, calitatea acestora, depind de foarte mulți factori (tipul de materie primă, modalitatea de transport și de depozitare a materiei prime, operațiunile de prelucrare inițială, 10 congelarea propriu-zisă, condițiile de depozitare și cele de desfacere a produselor finite).

Congelarea peștelui poate fi făcută imediat după pescuirea acestuia sau după o prealabilă refrigerare și depozitare în stare refrigerată.

Congelarea pestelui imediat după pescuire (sea frozen) se realizează la bordul navelor dotate cu instalații de congelare. În acest caz, peștele se poate congela în faza anterigor, fapt ce conduce la obținerea de produse cu însușiri organoleptice superioare, la pierderi de suc reduse și la creșterea rezistenței cărnii de pește la acțiunea microorganismelor, după congelare.

Conform art. 37 alin. 2) din Legea privind achizițiile publice, specificațiile tehnice pot descrie și caracteristici referitoare la procesul sau metoda specifică de producție sau de execuție a lucrărilor, furnizare a bunurilor sau prestare a serviciilor solicitate sau la un proces specific pentru o altă etapă a ciclului de viață al acestora chiar și în cazul în care astfel de factori nu fac parte din substanța lor materială, cu condiția să aibă legătură cu obiectul contractului și să fie proporționale cu valoarea și obiectivele acestuia.

[...] Având în vedere prevederile menționate, oportunitatea achiziționării de bunuri de o anumită calitate, precum și specificațiile tehnice impuse pentru acestea, sunt stabilite de fiecare autoritate contractantă în parte în funcție de necesitățile obiective ale acesteia. Reiterem că, pentru autoritatea contractantă, interesul superior al copilului constituie un considerent primordial.

În cadrul ședinței de examinare a contestațiilor, ambii contestatari au renunțat la pretenția referitoare la nepublicarea și necomunicarea de către autoritatea contractantă a anunțului de participare integral, deoarece cerințele de calificare și selecție au fost expediate pe data de 20.02.2023. Cu toate acestea, luând în considerare termenul – limită stabilit de către AC pentru depunerea ofertelor, este evident că ambii contestatari au avut la dispoziție mult mai puțin timp pentru a pregăti ofertele, decât dacă ar fi recepționat inițial documentele integrale.

Referindu-ne la pretențiile contestatarilor cu privire la cerințele/specificațiile restrictive, menționăm că autoritatea contractantă are dreptul, conform prevederilor art. 37, alin. (1), din Legea 131/2015 să stabilească cerințe tehnice care reprezintă o descriere exactă și completă a obiectului achiziției, astfel încât fiecare cerință și criteriu, să fie îndeplinite.

Totodată, la caz sunt relevante și prevederile art. 37 alin. (1) din Legea nr. 131/2015, care stabilește că specificațiile tehnice ale bunurilor, lucrărilor și serviciilor solicitate de autoritatea contractantă vor reprezenta o descriere exactă și completă a obiectului achiziției, astfel încât fiecare cerință și criteriu, stabilite de autoritatea contractantă, să fie îndeplinite. La fel, alin. (4) din același articol stipulează că specificațiile tehnice ale obiectului achiziției trebuie să corespundă cerințelor autorității contractante privind calitatea, eficiența, testarea, securitatea, dimensiunile, simbolurile, terminologia, ambalajul, modul de transportare, marcarea, etichetarea, procesele și metodele de producere, precum și procedeele de determinare a conformității lui cu cerințele documentației de atribuire, respectiv și documentele obligatorii care atestă calitatea bunurilor. De asemenea, potrivit alin. (5) din articolul menționat, la redactarea specificațiilor tehnice, proiectelor, desenelor tehnice, schițelor și descrierilor, autoritatea contractantă efectuează descrierea fizică a bunurilor, lucrărilor sau serviciilor solicitate doar în cazurile în care nu este posibilă descrierea performanțelor și/sau a cerințelor funcționale, iar conform alin. (6) din același articol, se reglementează că specificațiile tehnice nu vor face referință la o anumită marcă comercială sau la un anumit agent economic, la un brevet, o schiță sau un tip de bunuri, de lucrări și de servicii, nu vor indica o origine concretă, un producător sau un operator economic concret, respectiv, în cazul în care nu există un mod suficient de exact de expunere a cerințelor față de achiziție, iar o astfel de referință este inevitabilă, caracteristicile vor include cuvintele „sau echivalentul”.

Așadar, în textul Deciziei, ANSC precizează că *apreciază oportunitatea achiziționării de bunuri de o anumită performanță și calitate, precum și specificațiile tehnice impuse pentru acestea, sunt stabilite de fiecare autoritate contractantă în parte în funcție de necesitățile obiective ale acesteia, însă această decizie nu trebuie să creeze obstacole nejustificate de natură să limiteze concurența în cadrul procedurii de achiziție or, potrivit dispozițiilor art. 37 alin. (9) din Legea nr. 131/2015, specificațiile tehnice trebuie să permită oricărui ofertant accesul egal la procedura de atribuire și nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate de natură să restrângă concurența între operatorii economici. La invitația Agenției, au participat la ședința de examinare a contestației și reprezentanți ai Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor care a explicat că importul de pește este efectuat de la unități autorizate. Dar ceea ce ține de congelarea peștelui direct la bordul navelor ori la unitățile de procesare este aceeași. Fiecare operator are modalitatea sa de procesare, ei trebuie să respecte doar procentul de glazură solicitat. Din cele menționate supra, cerința privind congelarea produselor pescărești (Sea frozen) nu aduce impact direct asupra caracteristicilor calitative a acestora”.*

Concluzionând, Agenția reține că, într-adevăr, raportat la nevoile sale, autoritatea contractantă este singura în măsură să decidă asupra necesității obiective, însă această decizie nu trebuie să aducă atingere principiilor care stau la baza relațiilor privind achizițiile publice, respectiv principiului concurenței, al tratamentului egal, imparțialității, nediscriminării în privința tuturor ofertanților și operatorilor economici, inclusiv principiului proporționalității statuate la art. 7 din Legea nr. 131/2015, or, ultimul presupune asigurarea unei relații de corespondență cantitativă și calitativă între: necesitatea autorității contractante, obiectul, natura, valoarea viitorului contract și cerințele care trebuie îndeplinite de ofertanți pentru satisfacerea obiectivă a necesităților, respectiv, autoritatea contractantă urmează să țină cont de faptul că potențialii contractanți vor avea posibilitatea reală de executare conformă a contractului de achiziții publice și nu va solicita cerințe și condiții împovărătoare, excesive, care ar duce la eliminarea eventualelor ofertanți sau la penalizarea acestora la execuția contractului.

În această ordine de idei, luând în considerare argumentarea pretenției înaintate și în contextul celor menționate supra, Agenția va admite pretenția în cauză, iar autoritatea contractantă urmează să efectueze modificările de rigoare la documentația de atribuire.

Ulterior, au fost semnate câteva contracte cu „Viocris-Implex” și „Amager-com”:

Contract de achiziție	04.04.2023	NFP	+ Școala primara gradinita nr 199 Chisinau#10156 20000106	Amager Com SRL	Fileu de pește, neglazurat. necesare pentru instituțiile de educație timpurie din mun.Chishinău, pentru perioada anului Aprilie - mai 2023	100.800,00
Contract de achiziție	04.04.2023	NFP	+ DETS Bulucani#10076 01009967	SC VIOCRIS IMPEX SRL	Fileu de pește, neglazurat. necesare pentru instituțiile de educație timpurie din mun.Chishinău, pentru perioada anului Aprilie - mai 2023	1.008.000,00
Contract de achiziție	04.04.2023	NFP	+ DETS Botanica#1007 601010448/Chisinau	Amager Com SRL	Fileu de pește, neglazurat. necesare pentru instituțiile de educație timpurie din mun.Chishinău, pentru perioada anului Aprilie - mai 2023	1.008.000,00
Contract de achiziție	04.04.2023	NFP	+ DETS Ciocana#10076 01009565	SC VIOCRIS IMPEX SRL	Fileu de pește, neglazurat. necesare pentru instituțiile de educație timpurie din mun.Chishinău, pentru perioada anului Aprilie - mai 2023	945.000,00
Contract de achiziție	04.04.2023	NFP	+ DETS Riscani#100760 1009716	Amager Com SRL	Fileu de pește, neglazurat. necesare pentru instituțiile de educație timpurie din mun.Chishinău, pentru perioada anului Aprilie - mai 2023	1.008.000,00
Contract de achiziție	04.04.2023	NFP	+ DETS Centru#100760 1009417	SC VIOCRIS IMPEX SRL	Fileu de pește, neglazurat. necesare pentru instituțiile de educație timpurie din mun.Chishinău, pentru perioada anului Aprilie - mai 2023	1.058.400,00

Tot pe 4 aprilie, autoritatea contractantă a anunțat procedura repetată de achiziționare a fileului de pește neglazurat, necesar pentru instituțiile de educație timpurie din mun. Chișinău, pentru perioada anului iunie – decembrie 2023, pentru cele două loturi anunțate, câștigători fiind desemnați „Amager Com” și „Viocris – Impex”:

Lotul		Numărul lotului		
Fileu de pește, neglazurat. Pentru instituțiile subordonate:DETS sec.Centru; DETS sec.Buiucani; DETS sec.Ciocana		e82607ef-b184-4110-9a75-a866458ac759		
Ofertantul	Oferta finală	Declarație pe proprie răspundere	Documentele OE	Statutul și decizia Grupului de lucru
SRL Viocris-Impex IDNO Codul: MD-IDNO-1006600032107	8 736 000.00 MDL achiziției fără TVA	MTender ESPD Declarație pe proprie răspundere		Câștigătorul 29.05.2023 / 14:21
AMAGER-COM IDNO Codul: MD-IDNO-1003600104096	8 778 000.00 MDL achiziției fără TVA	MTender ESPD Declarație pe proprie răspundere		Refuzat 11.05.2023 / 13:57
Pascalina IDNO Codul: MD-IDNO-1009600025979	9 618 000.00 MDL achiziției fără TVA	MTender ESPD Declarație pe proprie răspundere		În așteptare

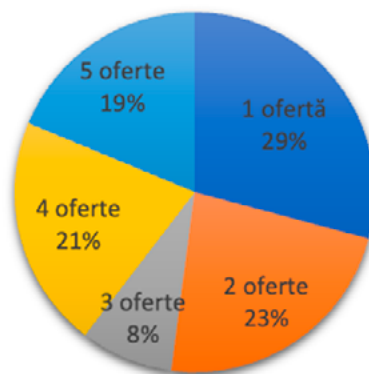
Lotul		Numărul lotului		
Fileu de pește, neglazurat. Pentru instituțiile subordonate:DETS sec.Botanica; DETS sec.Rișcani; IET nr.199		fe0e5edf-cff8-41b4-b2f9-ddea62556d65		
Ofertantul	Oferta finală	Declarație pe proprie răspundere	Documentele OE	Statutul și decizia Grupului de lucru
AMAGER-COM IDNO Codul: MD-IDNO-1003600104096	6 322 250.00 MDL achiziției fără TVA	MTender ESPD Declarație pe proprie răspundere		Câștigătorul 29.05.2023 / 14:22
Pascalina IDNO Codul: MD-IDNO-1009600025979	6 927 250.00 MDL achiziției fără TVA	MTender ESPD Declarație pe proprie răspundere		În așteptare

Pentru a asigura cu produse alimentare instituțiile de educație timpurie din mun. Chișinău (iulie – decembrie 2023), [DGETS a demarat procedura de achiziție în luna mai 2023](#), cu o valoare estimată de 74 164 496 MDL. În perioada 03–05.07.2023 au fost semnate [60 de contracte de achiziție publică](#), iar, ulterior, pe 23.08.2023 au mai fost încheiate 6 contracte de majorare sau micșorare a valorii contractelor inițiale.

În ceea ce privește asigurarea concurenței și participarea activă a operatorilor economici la această procedură, observăm că din numărul total de loturi, anunțat de către autoritatea contractantă – 48 loturi, la 14 loturi a participat doar câte un ofertant, la 11 loturi au participat 2 ofertanți, la 4 loturi au participat 3 ofertanți, la 10 loturi – 4 ofertanți, la 9 loturi – 5 ofertanți și la 1 lot – 6 ofertanți.

numărul de participanți în cadrul procedurii

■ 1 ofertă ■ 2 oferte ■ 3 oferte ■ 4 oferte ■ 5 oferte

Asigurarea concurenței în cadrul achiziției de produse alimentare pentru perioada iulie – decembrie 2023

Pe lângă aceste proceduri, pe parcursul anilor 2022 – 2023 au mai fost desfășurate și achiziții de legume și fructe necesare instituțiilor de educație timpurie, printre care enumerăm:

1. Pentru perioada ianuarie – martie 2022, cu o valoare estimată de 14 045 300 MDL
2. Pentru perioada aprilie – iunie 2022, cu o valoare estimată de 11 934 310 MDL
3. Pentru perioada iulie – septembrie 2022, cu o valoare estimată de 8 375 840 MDL
4. Pentru perioada ianuarie – martie 2023, cu o valoare estimată de 12 649 946 MDL
5. Pentru perioada aprilie – iunie 2023, cu o valoare estimată de 13 510 087 MDL

Niciuna din aceste proceduri nu a avut vreo contestație depusă la ANSC.

Adițional, au mai fost anunțate/desfășurate și proceduri de achiziționare a următoarelor:

1. Carne de porc degresată și dezosată, necesară instituțiilor de educație timpurie din mun. Chișinău, pentru perioada martie – iunie 2022
2. Pulpă de vită, pentru perioada februarie – iunie 2022 (procedura nu a avut loc)

3. [Pâine](#), pentru perioada februarie – iunie 2022
4. [Fileu de pește](#), pentru perioada iunie – decembrie 2023

Loturi pentru achiziționarea pulpei de vită și a pâinii au fost incluse și în achiziția de produse alimentare pentru perioada ianuarie – iunie 2022, dar nu și a cărnii de porc. Pentru loturile unde nu a fost depusă nicio ofertă, evident, s-a anunțat o nouă procedură. Observăm însă că la procedura pentru achiziționarea cărnii de porc, la ambele loturi a participat un singur ofertant – „Produse de familie”, tot el fiind desemnat și câștigător, [contractele fiind încheiate pe 16 martie 2022, iar pe 22 iunie 2022 fiind semnate și acorduri de prelungire a termenului de valabilitate a contractelor](#). Situație similară a fost și pentru procedura de achiziție de pâine, unde pentru cele 5 loturi a fost depusă câte o ofertă doar de către „FranzeLuța”, [contractele fiind înregistrate pe 13 ianuarie 2022](#).

4.1. Cu cine semnează DGETS și DETS contractele de achiziții publice

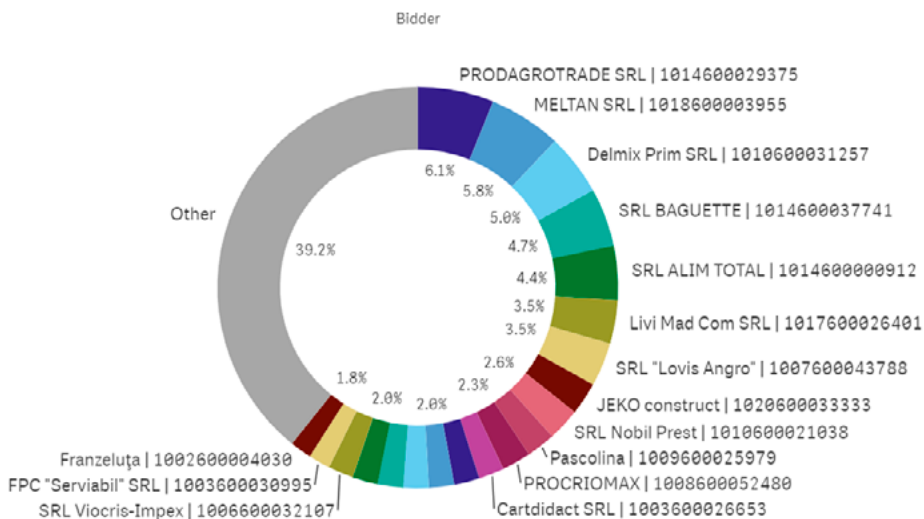
Instrumentul Business Intelligence oferă informații relevante atât despre autoritățile contractante, cât și despre operatori economici, însă, deoarece informațiile preluate din sistemul electronic de achiziții publice MTender nu sunt complete (lipsește date despre contractele semnate, acestea fiind doar pe website-ul Agenției Achiziții Publice, deocamdată), utilizarea acestora trebuie completată cu date din alte surse de informare.

Cu toate acestea, am încercat să identificăm cine sunt operatorii economici cărora DGETS și Direcțiile educație, tineret și sport din fiecare sector le atribuie contractele de achiziții publice³ (sunt datele pentru toată perioada de când a devenit obligatorie desfășurarea procedurilor de achiziție în sistemul electronic SIA RSAP MTender):

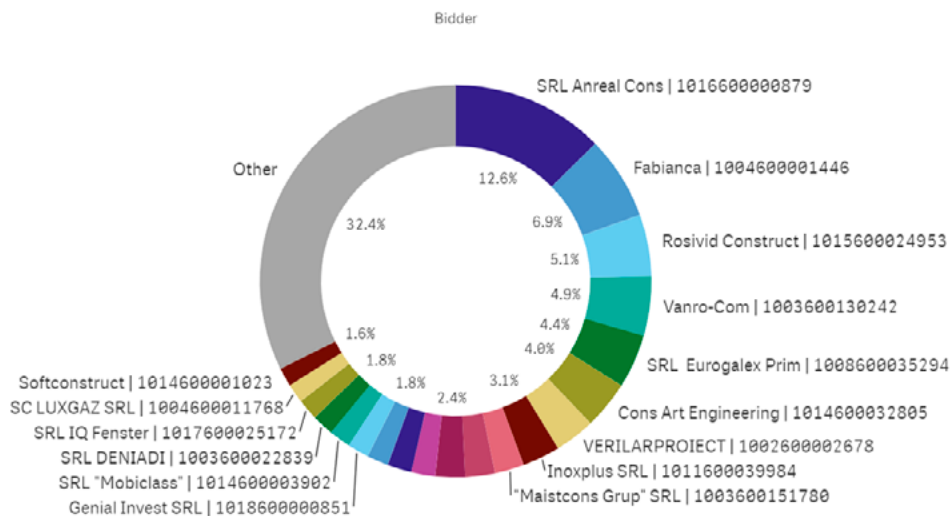
---

3 În sistemul electronic MTender, procedura de achiziție se finalizează la etapa de desemnare a câștigătorului. Totuși, pentru corectitudinea datelor folosite, este nevoie de a se verifica și dacă au fost semnate acele contracte, vizitând pagina Agenției Achiziții Publice, rubrica *contracte atribuite*.

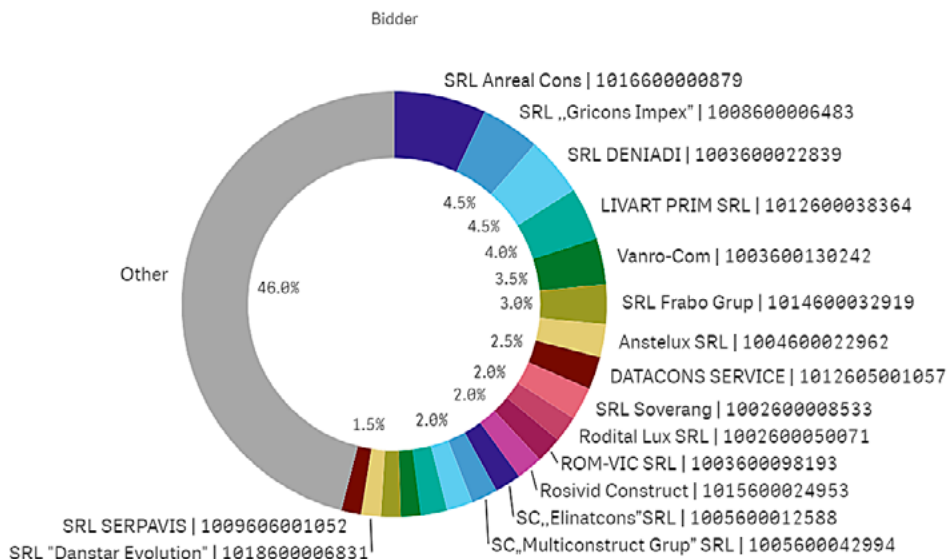
Direcția Generală Educație, Tineret și Sport, mun. Chișinău

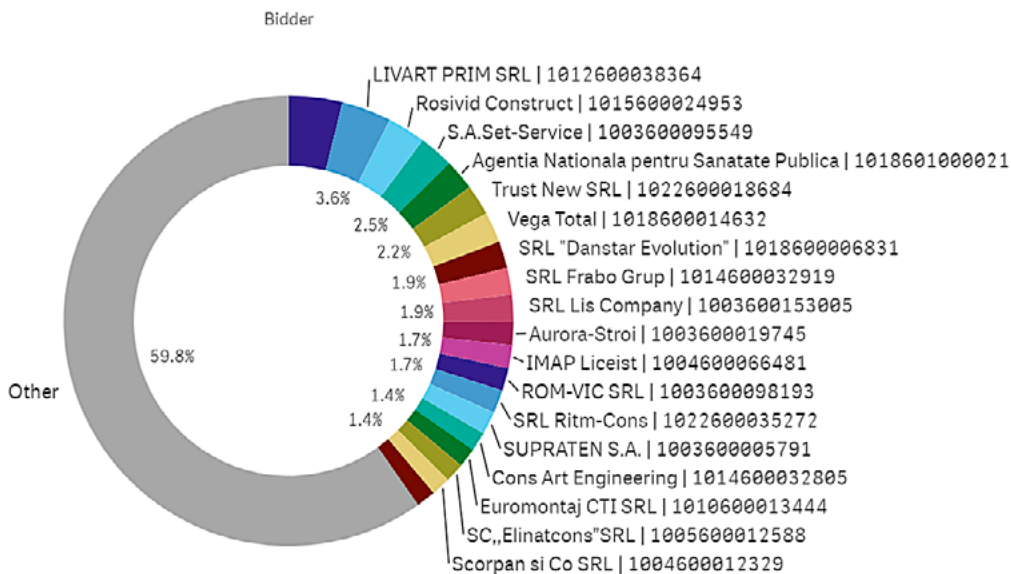
Direcția Educație, Tineret și Sport Botanica

Direcția Educație, Tineret și Sport Buiucani

Direcția Educație, Tineret și Sport Centru

Un alt instrument ce ne poate oferi date mai veridice despre contractele încheiate între instituțiile monitorizate și contractele pe care acestea le încheie cu operatorii economici este noua pagină pe portalul www.openmoney.md

Așadar, pentru perioada 2022 – 2023 topul companiilor cu care au semnat contracte DGETS sau Direcțiile educație, tineret și sport din fiecare sector ar fi:

Direcția Generală Educație, Tineret și Sport

DENUMIREA	IDNO	DATA ÎNREGISTRĂRII	SUMA CONTRACTELOR (MDL)	ACȚIUNI
PRODUSE DE FAMILIE	1010600010111	23.03.2010	17 000 505.55	Detalii
PASCOLINA	1009600025979	28.07.2009	13 614 982.80	Detalii
PROCRIOMAX	1008600052480	28.10.2008	10 967 379.76	Detalii
LAPMOL	1002600024308	18.06.1997	10 407 945.40	Detalii
SOCIETATEA COMERCIALA VIOCRIS-IMPEX S.R.L.	1006600032107	31.07.2006	8 736 000.00	Detalii
LIVI MAD COM	1017600026401	14.06.2017	7 540 281.72	Detalii
AMAGER-COM	1003600104096	08.06.2001	7 335 900.00	Detalii
COMBINATUL DE PANIFICATIE DIN CHISINAU FRANZELUTA S.A.	1002600004030	12.09.1995	7 331 050.27	Detalii
DELMIX-PRIM	1010600031257	08.09.2010	7 202 486.09	Detalii
ECOBIO GRUP	1010609003033	16.09.2010	7 085 527.40	Detalii
LOVIS ANGRO	1007600043788	25.07.2007	7 048 930.83	Detalii

Direcția Educație, Tineret și Sport Botanica

DENUMIREA	IDNO	DATA ÎNREGISTRĂRII	SUMA CONTRACTELOR (MDL)	ACȚIUNI
GIESENA	1007600076519	14.01.2008	63 037 380.79	Detalii
INTREPRINDEREA MUNICIPALĂ DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ BUCURIA-EL	1004600034613	21.10.1992	60 650 913.65	Detalii
VARINCOM	1004600031450	26.03.2001	19 390 819.88	Detalii
ANREAL CONS	1016600000879	20.01.2016	17 254 276.86	Detalii
LAPMOL	1002600024308	18.06.1997	16 970 452.32	Detalii
INTREPRINDEREA MUNICIPALĂ DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ LICEIST	1004600066481	29.10.2020	13 161 920.00	Detalii
PASCOLINA	1009600025979	28.07.2009	9 231 913.00	Detalii
VERILARPROIECT	1002600002678	13.02.2020	9 085 046.12	Detalii
CONS ART ENGINEERING	1014600032805	30.09.2014	8 661 367.84	Detalii
PRODUSE DE FAMILIE	1010600010111	23.03.2010	8 631 885.78	Detalii
EUROGALEX PRIM	1008600035294	24.07.2008	7 189 033.18	Detalii

Direcția Educație, Tineret și Sport Buiucani

DENUMIREA	IDNO	DATA ÎNREGISTRĂRII	SUMA CONTRACTELOR (MDL)	ACȚIUNI
INTREPRINDEREA MUNICIPALĂ DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ LICEIST	1004600066481	29.10.2020	35 576 201.30	Detalii
FIRMA DE PRODUCȚIE ȘI COMERT SERVIABIL S.R.L.	1003600030995	19.09.1997	12 070 586.98	Detalii
PASCOLINA	1009600025979	28.07.2009	11 090 557.38	Detalii
CREDO PRIM	1003600026963	26.09.1994	10 227 479.79	Detalii
PRODUSE DE FAMILIE	1010600010111	23.03.2010	8 378 931.40	Detalii
SOCIETATEA COMERCIALĂ ANSTELUX S.R.L.	1004600022962	29.03.2004	4 377 825.00	Detalii
SOCIETATEA COMERCIALĂ VIOCRIS-IMPEX S.R.L.	1006600032107	31.07.2006	3 244 800.00	Detalii
DELMIX-PRIM	1010600031257	08.09.2010	3 160 540.12	Detalii
NOBIL PREST	1010600021038	14.06.2010	2 884 685.48	Detalii
LIVI MAD COM	1017600026401	14.06.2017	2 855 504.07	Detalii

Direcția Educație, Tineret și Sport Centru

DENUMIREA	IDNO	DATA ÎNREGISTRĂRII	SUMA CONTRACTELOR (MDL)	ACȚIUNI
INTREPRINDEREA MUNICIPALĂ DE ALIMENTAȚIE PUBLICĂ LICEIST	1004600066481	29.10.2020	25 578 842.70	Detalii
LAPMOL	1002600024308	18.06.1997	13 880 749.32	Detalii
GALICUS	1010600032829	27.09.2010	10 000 074.92	Detalii
VERILARPROIECT	1002600002678	13.02.2020	9 300 023.68	Detalii
PASCOLINA	1009600025979	28.07.2009	8 340 490.20	Detalii
CONS ART ENGINEERING	1014600032805	30.09.2014	7 344 475.24	Detalii
PRODUSE DE FAMILIE	1010600010111	23.03.2010	4 866 800.90	Detalii
SOCIETATEA COMERCIALĂ VIOCRIS-IMPEX S.R.L.	1006600032107	31.07.2006	3 120 000.00	Detalii
ANREAL CONS	1016600000879	20.01.2016	2 975 783.29	Detalii
ROSIVID CONSTRUCT	1015600024953	28.07.2015	2 804 688.95	Detalii

Direcția Educație, Tineret și Sport Ciocana

DENUMIREA	IDNO	DATA ÎNREGISTRĂRII	SUMA CONTRACTELOR (MDL)	ACȚIUNI
FIRMA DE PRODUCTIE SI COMERT SERVIABIL S.R.L.	1003600030995	19.09.1997	20 710 787.05	Detalii
INTREPRINDEREA MUNICIPALA DE ALIMENTATIE PUBLICA ADOLESCENTA	1004600029950	04.11.2020	18 475 482.80	Detalii
PASCOLINA	1009600025979	28.07.2009	10 670 418.96	Detalii
PRODUSE DE FAMILIE	1010600010111	23.03.2010	8 366 406.69	Detalii
ANREAL CONS	1016600000879	20.01.2016	3 881 501.42	Detalii
SOCIETATEA COMERCIALA VIOCRIS-IMPEX S.R.L.	1006600032107	31.07.2006	3 120 000.00	Detalii
NOBIL PREST	1010600021038	14.06.2010	3 011 742.47	Detalii
DELMIX-PRIM	1010600031257	08.09.2010	2 856 761.42	Detalii
BAGUETTE	1014600037741	11.11.2014	2 643 025.00	Detalii
CASA DE COMERT VITA S.R.L.	1002600003745	21.10.2002	2 060 291.92	Detalii

Direcția Educație, Tineret și Sport Rîșcani

DENUMIREA	IDNO	DATA ÎNREGISTRĂRII	SUMA CONTRACTELOR (MDL)	ACȚIUNI
INTREPRINDEREA MUNICIPALA DE ALIMENTATIE PUBLICA RISCANI-SC	1002600029277	19.11.2020	50 636 407.05	Detalii
INTREPRINDEREA MUNICIPALA DE ALIMENTATIE PUBLICA ADOLESCENTA-RC	1023600011567	17.03.2023	39 364 536.00	Detalii
SOCIETATEA COMERCIALA LUXGAZ S.R.L.	1004600011768	18.02.2004	38 755 513.88	Detalii
FABRICA DE UNT DIN FLORESTI	1003607011922	27.10.1994	22 883 556.08	Detalii
PASCOLINA	1009600025979	28.07.2009	8 601 223.69	Detalii
PRODUSE DE FAMILIE	1010600010111	23.03.2010	8 543 544.55	Detalii
DATACONS SERVICE	1012605001057	14.03.2012	7 058 090.82	Detalii
AVI LUX COM	1014600040053	25.11.2014	5 172 481.92	Detalii
NOBIL PREST	1010600021038	14.06.2010	3 764 246.90	Detalii
AMAGER-COM	1003600104096	08.06.2001	3 511 200.00	Detalii

4.2. Respectarea prevederilor legale cu referire la publicarea informației de către Direcțiile Educație, Tineret și Sport din mun. Chișinău

Publicarea documentelor publice, cum ar fi bugetul instituției sau planul anual de achiziții subliniază intenția autorității publice de a fi cât mai transparentă și responsabilă în îndeplinirea atribuțiilor sale. Regulamentul cu privire la activitatea grupului de lucru în domeniul achizițiilor publice prevede la pct. 29, alin. 2), că membrii grupului de lucru *examinează și înaintează propuneri pentru completarea/modificarea planurilor anuale de efectuare a achizițiilor publice, iar la pct. 28, alin 4) se specifică că secretarul grupului de lucru elaborează, modifică și publică planurile anuale de efectuare a achizițiilor publice, iar președintele grupului de lucru verifică, aprobă și semnează planurile anuale de efectuare a achizițiilor publice (pct. 27, alin. 2))*. Prin urmare, legislația secundară prevede expres că întocmirea și publicarea planurilor anuale este o obligație a grupului de lucru.

De asemenea, în responsabilitatea membrilor grupului de lucru este și asigurarea monitorizării executării contractelor de achiziții publice, întocmind rapoarte în acest sens, semestrial și anual, conform unei anexe (pct. 46). *Rapoartele respective includ informații cu privire la etapa de executare a obligațiilor contractuale, cauzele neexecutării, reclamațiile înaintate și sancțiunile aplicate, mențiuni cu privire la calitatea executării contractului etc. Rapoartele sunt plasate pe pagina web oficială a autorității contractante, iar în lipsa acesteia – pe pagina web oficială a autorității ierarhic superioare căreia i se subordonează sau a autorității administrației publice locale de nivelul al doilea.*

În continuare, am analizat respectarea acestor prevederi de către instituțiile monitorizate, și anume: Direcția Educație, Tineret și Sport s. Botanica, Direcția Educație, Tineret și Sport s. Buiucani, Direcția Educație, Tineret și Sport s. Centru, Direcția Educație, Tineret și Sport s. Ciocana, Direcția Educație, Tineret și Sport s. Rîșcani.

a. 2022

	DETS Botanica	DETS Buiucani	DETS Centru	DETS Ciocana	DETS Rîșcani
Pagina web					
Bugetul instituției	Publicat pentru fiecare din instituțiile subordonate	Publicat pentru fiecare din instituțiile subordonate	Informație privind cheltuielile efectuate pe parcursul anului	Publicată executarea bugetului pentru fiecare dintre instituțiile subordonate	

Planul anual de achiziții	publicat (cu 5 actualizări)	publicat (cu 4 actualizări)	publicat (cu 2 actualizări)	publicat, inclusiv versiunea actualizată	publicat, inclusiv 8 actualizări ulterioare
Rapoarte de achiziții (inclusiv despre AVM)					
Raport de monitorizare a executării contractelor	Publicat pentru anul 2022	Publicat pentru anul 2022		Doar raportul trimestrial IV	+(semestrial și anual)

b. 2023

	DETS Botanica	DETS Buiucani	DETS Centru	DETS Ciocana	DETS Rîșcani
Pagina web	+	+	+	+	+
Bugetul instituției	Publicat pentru fiecare din instituțiile subordonate	Publicat pentru fiecare din instituțiile subordonate	Informație privind cheltuielile efectuate pe parcursul anului	Publicată executarea bugetului pentru fiecare dintre instituțiile subordonate	
Planul anual de achiziții	+(provizoriu și final)	+(publicat și actualizat de 7 ori)	+(publicat și actualizat de 4 ori)	+(publicat, inclusiv versiunea actualizată)	+(inclusiv 1 actualizare)
Raport de monitorizare a executării contractelor			Publicat raportul anual de monitorizare	+rapoarte trimestriale	

Nerespectarea de către toate instituțiile monitorizate a prevederilor Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru denotă că situația din ultimii ani, deși s-a îmbunătățit, încă nu corespunde așteptărilor.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Sănătate

CONSTATĂRI ȘI CONCLUZII

- Deși în linii generale centralizarea achizițiilor în sănătate aduce beneficii, nu putem trece cu vederea carențele care persistă în achizițiile de bunuri și servicii medicale.
  - Unul dintre punctele slabe ale achizițiilor centralizate din sănătate este planificarea defectuoasă. Admitem că în ultimii ani ne-am confruntat cu mai multe situații neprevăzute, care au dat peste cap planificarea de bunuri și servicii medicale. Totuși, nici instituțiile medicale nu dispun încă de capacitatea de a planifica corect necesitățile.
  - Un alt punct slab este faptul că CAPCS nu asigură în toate cazurile respectarea unor standarde minime de calitate și admite abordări diferențiate pentru achizițiile de medicamente și dispozitive medicale. Astfel, în instituțiile medicale ajung medicamente neautorizate, care nu au fost supuse proceselor de expertiză, omologare și înregistrare. În ceea ce ține de dispozitive medicale, înregistrarea acestora în Republica Moldova se efectuează după o procedură foarte simplă, comparativ cu statele Uniunii Europene, întrucât AMDM înregistrează dispozitivele medicale în decurs de 10 zile lucrătoare de la depunerea setului de acte. Cu toate acestea, operatorii economici se plâng de indisponibilitatea AMDM, din cauza personalului redus, astfel încât, în unele cazuri, aceștia trebuie să aștepte luni de zile spații libere pentru depunerea setului de acte. Standardele de calitate pentru dispozitive medicale diferă, dar rigorile nu sunt la fel de înalte ca pentru dispozitivele din Uniunea Europeană, fiind acceptate dispozitive fără certificări EN, certificate CE de tip etc.
  - De asemenea, observăm că centralizarea achizițiilor publice din sănătate nu a eliminat practicile anticoncurențiale, deși acesta ar fi fost unul dintre rolurile sale esențiale. Autoritatea contractantă care desfășoară achiziții publice centralizate are o putere mai mare de negociere, reieșind din cantitățile mari de bunuri și servicii medicale pe care le achiziționează. În acest mod, poate obține prețuri mult mai avantajoase pentru instituțiile medicale beneficiare. Acest lucru nu se întâmplă dacă sunt stabilite specificații restrictive pentru bunurile sau serviciile achiziționate, îndeosebi la insistența instituțiilor medicale beneficiare care s-au obișnuit să lucreze cu anumiți furnizori/producători, fie își doresc să lucreze cu anumite mărci comerciale. Dacă în cazul instituțiilor medicale putem admite că nu se cunosc alte opțiuni de către persoanele care cumulează atribuțiile de desfășurare a achizițiilor publice cu alte atribuții, nu ar trebui să se întâmple același lucru în ceea ce ține de achizițiile desfășurate de CAPCS. Cu toate acestea, persistă cazurile de specificații restrictive și de favorizare a unor operatori economici..

RECOMANDĂRI

- Îmbunătățirea proceselor de planificare a achizițiilor publice de instituțiile medicale beneficiare
- Stabilirea unei abordări uniforme în ceea ce ține de cerințele privind autorizarea medicamentelor și privind înregistrarea dispozitivelor medicale în achizițiile publice desfășurate de CAPCS
- Stabilirea unei abordări uniforme în ceea ce ține de standardele minime de conformitate/calitate pentru bunurile și serviciile achiziționate de CAPCS.
- Neadmiterea achiziționării bunurilor și serviciilor care nu corespund standardelor minime prevăzute de legislație
- Elaborarea specificațiilor tehnice pentru bunurile și serviciile achiziționate într-o manieră care să asigure necesitățile reale ale instituțiilor medicale, fără a restricționa nejustificat participarea operatorilor economici
- Neadmiterea specificațiilor restrictive în achizițiile publice desfășurate de CAPCS
- Neadmiterea favorizării unor agenți economici la etapa de evaluare a ofertelor

Educație

CONSTATĂRI ȘI CONCLUZII

- Lipsa de imparțialitate a deciziilor de atribuire a contractului de achiziții publice a grupului de lucru (ex. Achiziția de produse alimentare din 2022 și 2023, unde au fost depuse contestații)
- Includerea specificațiilor tehnice restrictive în documentația de atribuire ce pot limita concurența în cadrul procedurilor de achiziții publice
- Includerea unor hotărâri de Guvern ca acte legislative de referință
- Planificarea incorectă a procedurilor, așa încât perioada de examinare a contestațiilor să nu genereze întârzieri și, prin urmare, necesitatea de a semna contracte de achiziție de valoare mică sau organizarea, în condiții de urgență, a procedurilor de NFP
- Nerespectarea prevederilor Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru și anume ceea ce ține de publicarea rapoartelor de monitorizare a executării contractelor de achiziții publice, dar și a planurilor anuale de achiziții

RECOMANDĂRI

- Asigurarea imparțialității deciziilor de atribuire a autorității contractante și a tratamentului egal, fără a discrimina participanții sau a ignora prevederile articolului 7 al Legii 131/2015
- Îmbunătățirea proceselor de planificare a procedurilor de achiziții publice de produse alimentare pentru instituțiile de educație timpurie
- Respectarea prevederilor Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru și publicarea documentelor pe website-urile Direcțiilor de Educație, Tineret și Sport din fiecare sector și asigurarea transparenței, precum și accesul societății civile, și nu doar, la documentele cu caracter public

